

**Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne
vzdelávanie**

Názov školského vzdelávacieho programu: „Škola pre dieťa“

Stupeň vzdelania: primárne vzdelanie

Dĺžka štúdia:

- variant A žiaci s ľahkým stupňom MP - 9 rokov, s možnosťou štúdia v prípravnom ročníku

-variant B žiaci so stredným stupňom MP - 10 rokov, s možnosťou štúdia v prípravnom ročníku

-variant C žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, žiaci s MP, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A a B – 10 rokov s možnosťou štúdia v prípravnom ročníku

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Názov školy: Spojená škola J. Rumana 6, Liptovský Mikuláš

Organizačná zložka – Špeciálna základná škola J. Rumana 6, Liptovský Mikuláš

Elokované pracovisko ul. Bernolákova, Liptovský Mikuláš

Elokované pracovisko ul. Kuzmányho 22, Liptovský Mikuláš

Adresa: J. Rumana 6, 031 01 Liptovský Mikuláš

IČO:37982559

Riaditeľ školy: Mgr. Mária Oravcová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Andrea Furgaľáková, Mgr. Lýdia Mikulová

Ďalšie kontakty : tel: 044/55 23 735, 0911 551 416, 0903 456 809

e-mail: spojenaskolalm@gmail.com,

web školy: www.szsrumanalm.edu.sk

Zriadovateľ: Okresný úrad Žilina, Janka Kráľa 4, 010 01 Žilina

Účinnosť: 1.9.2016

Prerokovaný PR: 28. 8.2017

Prerokovaný Radou školy: 28.9.2017

Podpis riaditeľa

Platnosť Revidovanie		Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy, dodatku a pod.
Platnosť ŠkVP od	1.9.2009	Ročníky: prípravný, prvý a piaty
	1.9.2010	Ročníky: druhý a šiesty
	1.9.2011	Ročníky: tretí a siedmy
	1.9.2012	Ročníky: štvrtý a ôsmy
	1.9.2013	Ročník: deviaty
Revidovanie	1.1.2012	Zmena vo vedení školy: Namiesto PhDr. Jarmily Antoškovej bola na základe výberového konania na funkciu riaditeľa vymenovaná PaedDr. Katarína Kováčiková.
Revidovanie	1.10. 2013	Zmena názvu zriaďovateľa: Okresný úrad Žilina, Janka Kráľa 4, Žilina
Revidovanie	1.9.2014	Ročník: desiaty B, C variant Zmena názvu a adresa subjektu, ktorý je súčasťou školy alebo školského zariadenia v zmysle § 22 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 sa dopĺňa: nasledovne: Elokované pracovisko Kuzmányho 6, Liptovský Mikuláš, ako súčasť Spojenej školy, J. Rumana 6, Liptovský Mikuláš Elokované pracovisko Bernolákova 22, Liptovský Mikuláš, ako súčasť Spojenej školy, J. Rumana 6, Liptovský Mikuláš.
Revidovanie	1.9.2015	Zmena hodnotenia žiakov: Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.
Revidované	1.9.2016	Vzdelávací program vypracoval ŠPÚ a schválilo MŠVaV a športu SR dňa 5.5.2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016 inovované vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Označenie primárneho vzdelávacia ISCED 1 - bolo zrušené.

	šk. roku 2016/2017		
	<p>-prípravny ročník, 1.ročník, 2. ročník, 5.ročník, 6.ročník bude pokračovať podľa inovovaného školského vzdelávacieho programu od 1.9.2016.</p> <p>Delenie žiakov na skupiny pri výchove a vzdelávaní bolo Vyhláškou č. 232/2016 Z .z. zrušené.</p> <p>- 3.ročník, 4.ročník, 7.ročník, 8.ročník, 9.ročník, 10.ročník /B,C variant/ bude postupovať podľa ŠkVP platného do 31.8.2016.</p> <p>Delenie žiakov na skupiny pri výchove a vzdelávaní nebolo Vyhláškou č. 232/2016 Z .z. zrušené.</p>		
	<p>Zmeny v učebnom pláne /Pr.r.,1., 2., 5.,6. ročník/ Páhký stupeň mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie</p>		
	Časová dotácia hodín-ŠVP	Slovenský jazyk a literatúra	5.ročník -0.5 6.ročník -0.5
		Informatika	5.ročník +0.5 6.ročník +0.5
	Časová dotácia hodín- náš ŠkVP	Slovenský jazyk a literatúra	5.ročník 6.ročník 6+2 6+2 Č/3/, Č/2,5+1/, G/2+1/, G/3+1/, P/0,5+1/, S/0,5/ S/0,5/
		Informatika	5.ročník 1 6.ročník 1
	Názov vyučovacieho predmetu	<p>Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA</p> <p>Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Rozvíjanie komunikačných schopností sa mení na ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI</p>	

Vzdelávacia oblasť	Vecné učenie už nie je Príroda a spoločnosť, ale ČLOVEK A PRÍRODA
	Vlastiveda už nie je Príroda a spoločnosť, ale ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
<ul style="list-style-type: none"> • V predmete Telesná a športová výchova bola doplnená veta do charakteristiky predmetu „Podľa regionálnych podmienok a možnosti školy odporúčame predplaveckú a plaveckú prípravu, lyžovanie, korčuľovanie, florbal a iné pohybové aktivity.“ • V predmete SJL bola jedna z troch oblastí Komunikácia a sloh zaradená aj do 2. ročníka. 	
stredný stupeň, hlboký a ťažký stupeň mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie	
Názov vyučovacieho predmetu	Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA
	Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
	Rozvíjanie komunikačných schopností sa mení na ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
Vzdelávacia oblasť	Vecné učenie už nie je Príroda a spoločnosť, ale ČLOVEK A PRÍRODA
	Vlastiveda už nie je Príroda a spoločnosť, ale ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
Pribudli témy v C variante	1.ročník VUC- rozlišovanie ovocia a zeleniny RGZ -šitie jednoduchých stehov VYV- maľba prstovými farbami 2. ročník VYV- maľba prstovými farbami

		<p>5. ročník RGZ- nacvičovanie písania slabík „ ma, me, mi, mo, mu“</p> <p>6. ročník RGZ- nacvičovanie písmena „v“ a písanie slabík „ ma, me, mi, mo, mu“</p>																																
		<ul style="list-style-type: none"> • Obsahy v jednotlivých predmetoch sa nemenili, okrem RKS, kde bola urobená zmena celého predmetu podľa Inovovaného vz.pr. 																																
Revidované	1.1.2017	<p>Zmena vo vedení školy: Namiesto PaedDr. Katarína Kováčiková bola na základe výberového konania na funkciu riaditeľa vymenovaná Mgr. Mária Oravcová.</p>																																
Revidované	1.9.2017	<p>Podľa vzdelávacích programov pre žiakov so ZZ a VIN platných od 1. 9. 2016 sa budú v šk. r. 2017/2018 vzdelávať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žiaci so zdravotným znevýhodnením (primárne vzdelávanie) - v prípravnom, 1., 2., 3., 5., 6., 7. - 4., 8., 9.ročník, 10.ročník /B,C variant/ bude postupovať podľa ŠkVP platného do 31.8.2016. <p>Zmeny v učebnom pláne 3.,7. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ďalší stupeň mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie <table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Časová dotácia hodín-ŠVP</td> <td>Informatika</td> <td>7. ročník</td> <td>+0,5</td> </tr> <tr> <td>Svet práce</td> <td>7. ročník</td> <td>Zrušený</td> </tr> <tr> <td rowspan="7">Časová dotácia hodín- náš ŠkVP</td> <td></td> <td>3. ročník</td> <td>7. ročník</td> </tr> <tr> <td>SJL</td> <td></td> <td>5+1</td> </tr> <tr> <td>VEU</td> <td>1+1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>MAT</td> <td>1+1</td> <td>1+1</td> </tr> <tr> <td>BIO</td> <td></td> <td>1+1</td> </tr> <tr> <td>GEO</td> <td></td> <td>1+1</td> </tr> <tr> <td>PRV</td> <td>1+1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>VYV</td> <td>1+1</td> <td></td> </tr> </table>	Časová dotácia hodín-ŠVP	Informatika	7. ročník	+0,5	Svet práce	7. ročník	Zrušený	Časová dotácia hodín- náš ŠkVP		3. ročník	7. ročník	SJL		5+1	VEU	1+1		MAT	1+1	1+1	BIO		1+1	GEO		1+1	PRV	1+1		VYV	1+1	
Časová dotácia hodín-ŠVP	Informatika	7. ročník		+0,5																														
	Svet práce	7. ročník	Zrušený																															
Časová dotácia hodín- náš ŠkVP		3. ročník	7. ročník																															
	SJL		5+1																															
	VEU	1+1																																
	MAT	1+1	1+1																															
	BIO		1+1																															
	GEO		1+1																															
	PRV	1+1																																
VYV	1+1																																	

		<ul style="list-style-type: none"> • V 3. ročníku v predmete TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA odobratá časová dotácia 1 hodina a pridané do predmetu PRACOVNÉ VYUČOVANIE.
		<ul style="list-style-type: none"> • V 9. ročníku v predmete CHÉMIA odobratá časová dotácia 1 hodina a pridané do predmetu PRACOVNÉ VYUČOVANIE.
		<ul style="list-style-type: none"> • 3. ročník predmet VECNÉ UČENIE vyňaté učivo sviatky.
		<ul style="list-style-type: none"> • 3. ročník predmet HUDOBNÁ VÝCHOVA zmenený obsah piesne, skladby na počúvanie. Vyňaté učivo Orfové nástroje.
		<ul style="list-style-type: none"> • 7. ročník predmet INFORMATIKA: TO „Voľný čas a IKT“, začlenený do TO „Informačná spoločnosť“. Zmenené a pridané témy vzdelávania.
		<ul style="list-style-type: none"> • 7. ročník predmet ETICKÁ VÝCHOVA z obsahu IV. Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti, vypustené témy: „Zázrak života“ – počatie a prenatálny život ľudského plodu. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Pohlavné choroby a AIDS. Sloboda a zodpovednosť v dozrievaní sexuálnych vzťahov, manželský a rodinný zväzok“.
		<ul style="list-style-type: none"> • 7. ročník predmet GEOGRAFIA- vyňaté učivo „Polostrov“, „Ostrov“.
		<ul style="list-style-type: none"> • 7. ročník predmet VÝTVARNÁ VÝCHOVA zmena názvu: - „Plošné a priestorové úžitkové práce“ zmenené na „Práce s výtvarnými predmetmi“ - „Výtvarná kultúra“ zmenená na „Výtvarné umenie“
		<ul style="list-style-type: none"> • V predmete SJL bola jedna z troch oblastí Komunikácia a sloh zaradená aj do 3. ročníka.

		<ul style="list-style-type: none"> stredný stupeň, hlboký a ťažký stupeň mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie <table border="1"> <tr> <td>Názov vyučovacieho predmetu</td> <td> Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA Rozvíjanie komunikačných schopností sa mení na ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI </td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> Opravené boli názvy zmenených vyučovacích predmetov. Obsahy v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa nemenili, okrem RKS, kde bola urobená zmena celého vyučovacieho predmetu – obsah bol celý zmenený podľa ŠVP. 	Názov vyučovacieho predmetu	Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA Rozvíjanie komunikačných schopností sa mení na ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
Názov vyučovacieho predmetu	Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA Rozvíjanie komunikačných schopností sa mení na ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI			
		<p>Zmena finančná gramotnosť verzia 1.2</p> <p>Dňa 21. marca 2017 bol ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR schválený Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 - zapracovanie finančnej gramotnosti verzia 1.2 do ŠkVP.</p> <p>Do ŠkVP pridaný Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie.</p>		
Revidované	1.9.2018	<p>Podľa vzdelávacích programov pre žiakov so ZZ a VIN platných od 1. 9. 2016 sa budú v šk. r. 2018/2019 vzdelávať:</p> <ul style="list-style-type: none"> žiaci so zdravotným znevýhodnením (primárne vzdelávanie) - v prípravnom, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. <p>9.ročník, 10.ročník /B,C variant/ bude postupovať podľa ŠkVP platného do 31.8.2016.</p>		

		Zmeny v učebnom pláne 4.,8. ročník																							
		<ul style="list-style-type: none"> Pahký stupeň mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie 																							
		<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Časová dotácia hodín-ŠVP</td> <td>Informatika</td> <td>8. ročník</td> <td>+0,5</td> </tr> <tr> <td>Svet práce</td> <td>8. ročník</td> <td>Zrušený</td> </tr> </table>	Časová dotácia hodín-ŠVP	Informatika	8. ročník	+0,5	Svet práce	8. ročník	Zrušený																
Časová dotácia hodín-ŠVP	Informatika	8. ročník		+0,5																					
	Svet práce	8. ročník	Zrušený																						
		<table border="1"> <tr> <td rowspan="7">Časová dotácia hodín- náš ŠkVP</td> <td></td> <td>4. ročník</td> <td>8. ročník</td> </tr> <tr> <td>SJL</td> <td>7+1</td> <td>5+1</td> </tr> <tr> <td>VLA</td> <td>2+1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>MAT</td> <td>1+1</td> <td>1+1</td> </tr> <tr> <td>BIO</td> <td></td> <td>1+1</td> </tr> <tr> <td>GEO</td> <td></td> <td>1+1</td> </tr> <tr> <td>VYV</td> <td>1+1</td> <td></td> </tr> </table>	Časová dotácia hodín- náš ŠkVP		4. ročník	8. ročník	SJL	7+1	5+1	VLA	2+1		MAT	1+1	1+1	BIO		1+1	GEO		1+1	VYV	1+1		
Časová dotácia hodín- náš ŠkVP		4. ročník		8. ročník																					
	SJL	7+1		5+1																					
	VLA	2+1																							
	MAT	1+1		1+1																					
	BIO			1+1																					
	GEO			1+1																					
	VYV	1+1																							
		<ul style="list-style-type: none"> Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA. Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA. 8.ročník – INF pridané učivo „Dodržiavanie autorských práv. Práca s digitálnym fotoaparátom“. 8. ročník- ETV pridané učivo „Zázrak života– počatie a prenatálny život ľudského plodu. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Pohlavné choroby a AIDS. Sloboda a zodpovednosť v dozrievaní sexuálnych vzťahov, manželský a rodinný zväzok“. 																							
		<ul style="list-style-type: none"> stredný stupeň stupeň mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie 																							
		<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Časová dotácia hodín-ŠVP</td> <td>Svet práce</td> <td>8. ročník</td> <td>Zrušený</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Časová dotácia hodín-ŠVP	Svet práce	8. ročník	Zrušený																			
Časová dotácia hodín-ŠVP	Svet práce	8. ročník		Zrušený																					
		<table border="1"> <tr> <td rowspan="5">Časová dotácia hodín- náš ŠkVP</td> <td></td> <td>4. ročník</td> <td>8. ročník</td> </tr> <tr> <td>SJL</td> <td></td> <td>3+2</td> </tr> <tr> <td>RGZ</td> <td>1+1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>PRV</td> <td>4+1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TEV</td> <td>2+2</td> <td>2+2</td> </tr> </table>	Časová dotácia hodín- náš ŠkVP		4. ročník	8. ročník	SJL		3+2	RGZ	1+1		PRV	4+1		TEV	2+2	2+2							
Časová dotácia hodín- náš ŠkVP		4. ročník		8. ročník																					
	SJL			3+2																					
	RGZ	1+1																							
	PRV	4+1																							
	TEV	2+2	2+2																						

Názov vyučovacieho predmetu	Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA		
	Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA		
Rozvíjanie komunikačných schopností sa mení na ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI			
Opravené boli názvy zmenených predmetov.			
Obsahy v jednotlivých predmetoch sa nemenili, okrem RKS, kde bola urobená zmena celého predmetu – obsah bol celý zmenený podľa ŠVP.			
<ul style="list-style-type: none"> • hlboký a ťažký mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie 			
Časová dotácia hodín- náš ŠkVP		4. ročník	8. ročník
	RKS	4+1	3+1
	VUC	1+1	1+1
	PRV		2,5+0,5
	INF		0,5+0,5
Názov vyučovacieho predmetu	Informatická výchova sa mení na INFORMATIKA		
	Telesná výchova sa mení na TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA		
	Rozvíjanie komunikačných schopností sa mení na ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • Opravené boli názvy zmenených predmetov. • Obsahy v jednotlivých predmetoch sa nemenili, okrem RKS, kde bola urobená zmena celého predmetu – obsah bol celý zmenený podľa ŠVP. 			

OBSAH:

Základným pedagogickým dokumentom školy je školský vzdelávací program. Na základe zdravotného znevýhodnenia žiakov školy je vnútorne diferencovaný na vzdelávacie programy pre žiakov:

A	Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie	
A1	Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	10
A2	Vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia	46
A3	Vzdelávací program pre žiakov s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia	67
B	Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie	86

A VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

A1 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

1 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Špeciálna základná škola vzdeláva žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia v kombinácii s iným postihnutím. Žiak, ktorý má diagnostikované viacnásobné postihnutie, v obraze ktorého je mentálne postihnutie a ďalšie postihnutie alebo narušenie, postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného stupňa. Špecifické predmety podľa konkrétnej kombinácie postihnutia sa zaraďujú do školského vzdelávacieho programu, alebo sa žiak s viacnásobným postihnutím vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu /ďalej len „IVP“/.

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania v špeciálnej základnej škole sú rozvinuté kľúčové kompetencie žiakov, kombinácia vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná:

- ✓ rozvíjať schopnosť žiaka reálne spoznávať seba samého a svoju sociálnu pozíciu s dôrazom na sebadôveru,
- ✓ zabezpečiť dostatok podnetov na rozvoj poznávacích schopností, vôľovej a citovej stránky žiaka,

- ✓ osvojenie vedomostí, zručností a návykov, získať elementárne technické a výrobné poznatky potrebné pre ďalšiu profesionálnu prípravu,
- ✓ vytvárať správne postoje a dobrý vzťah k ostatným ľuďom, sebe samému a životnému prostrediu,
- ✓ pripraviť sa na praktický život tak, aby sa mohli prirodzene integrovať do spoločnosti,
- ✓ rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov - v materinskom jazyku, IKT, sociálnych vzťahoch,
- ✓ podporovať rozvoj zdravého životného štýlu, rozvíjať hygienické a sebaobslužné návyky,
- ✓ viesť k tolerancii a akceptovaniu iných ľudí, národností, pohlaví,
- ✓ akceptovať iné kultúrne hodnoty a tradície podľa miestnych regionálnych podmienok,
- ✓ uplatňovať práva a plniť si svoje povinnosti v prostredí školy,
- ✓ zodpovedný prístup k životu,
- ✓ viesť k uvedomovaniu si hodnoty majetku a vecí a vážiť si ich.

Poslaním školy pri výchove a vzdelávaní je:

- ✓ podporovať pozitívny vzťah žiaka k poznávaniu a učeniu hrou,
- ✓ prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie žiaka,
- ✓ preklenúť rasovú, náboženskú a národnostnú intoleranciu,
- ✓ uplatňovať individuálny prístup na láske a dôvere k zdravotne postihnutému žiakovi,
- ✓ poskytovať primerané vzdelávanie všetkým žiakom školy v rámci ich možností a schopností, posilňovať tvorivé myslenie u žiaka,
- ✓ priblížiť úlohy mravnej výchovy s trvalými hodnotami, presvedčenia a správneho konania, princípy humanizmu a tolerancie v škole i mimo nej,
- ✓ cez jednotlivé predmety komplexne formovať žiacku osobnosť, citovú stránku, uvedomé správanie a disciplínu v rámci spoločenských noriem, školského a vnútorného poriadku, prehlbovať pozitívne črty, odstraňovať negatíva,
- ✓ rozvíjať pozitívne myslenie, zručnosti a návyky primerané schopnostiam (samostatnosť, zodpovednosť, čestnosť, tvorivosť),
- ✓ preferovať sebahodnotenie žiaka pri odpovediach, v plnej miere využívať pochvaly a povzbudenie,
- ✓ využívať moderné prvky v edukačnom procese.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie spôsobilostí žiakov prostredníctvom cieľov uvedených vo vzdelávacom programe. Školský vzdelávacie

program je orientovaný na žiaka, rešpektuje jeho individuálne potreby s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

2 STUPEŇ VZDELANIA

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa §16 ods.3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3 DĹŽKA ŠTÚDIA, PODMIENKY, SPÔSOB UKONČENIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle §5 ods. 3 písm. a) zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 19, ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ v znení neskorších predpisov a po zistení potrebných dokladov podľa §32 a v súlade s §46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní i § 7, ods. 1 a 4 Vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych základných školách. Absolventi školy môžu pokračovať v odbornom učilišti a získať nižšie stredné vzdelanie.

Forma organizácie výchovy a vzdelávania v podmienkach našej školy je denná /poldenná v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni/.

Primárne vzdelanie pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím - variant A		
Dĺžka štúdia	10 rokov	prípravný a 9 ročníkov
Forma štúdia	Denná	
Spôsob ukončenia štúdia:	a. Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získava primárne vzdelanie.	b. Ukončenie povinnej školskej dochádzky 16. rokov veku alebo absolvovaním posledného ročníka ŠŠ.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie doložkou:	
	a. „Žiak získal primárny stupeň vzdelania“.	b. „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“.
Poskytnutý stupeň vzdelania	Primárne	

4 PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent špeciálnej základnej školy A variant, bude mať osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti. Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené kľúčové kompetencie (spôsobilosti) s prihliadnutím na ďalšie postihnutie, alebo narušenie.

Kľúčové kompetencie absolventa programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia:

1. osvojiť si sociálne normy, vedomosti, návyky, postoje

- ✓ pripraviť žiaka komunikovať ústnou a písomnou formou /nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie/
- ✓ byť empatický, asertívny
- ✓ využívať bežné technické pomôcky komunikácie
- ✓ naučiť ich žiť a prebrať zodpovednosť s normami spoločnosti
- ✓ udržiavať dobré medziľudské vzťahy

2. vnímať prírodu, obdiv, úctu ku všetkým formám života

- ✓ rozvíjať ekologické myslenie
- ✓ využívať matematické znalosti a zručnosti v praktickom živote
- ✓ vnímať prírodné javy a chápať ich vzájomné súvislosti, vedieť porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- ✓ chápať dôležitosť ochrany svojho zdravia

3. pracovať na primárnej úrovni s IKT

- ✓ dokáže samostatne vyhľadávať informácie z kníh, časopisov, médií, internetu
- ✓ získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami, chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, oboznamuje sa s rizikami používania internetu

4. rozvíjať schopnosť učiť sa

- ✓ samostatne pracovať s učebným materiálom, učebnicami, pracovnými zošitmi, rôznymi zdrojmi informácií, rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať
- ✓ rozvíjať manuálne zručnosti s cieľom uplatnenia sa na trhu práce
- ✓ dosiahnuť radosť z učenia a z vlastnej práce, výsledkov iných
- ✓ rozvinúť schopnosť a túžbu samostatne sa učiť
- ✓ uvedomiť si význam učenia pre jeho následné sa uplatnenie v bežnom živote

5. riešiť problémy

- ✓ vedieť rozoznať a pomenovať problém, premýšľať o jeho príčinách a zaujať stanovisko k riešeniu problému primerane svojim možnostiam a schopnostiam
- ✓ v odôvodnených prípadoch dokáže privolať pomoc

6. rozvoj osobnosti

- ✓ vedieť regulovať svoje správanie v rámci noriem a dokázať predvídať dôsledky negatívneho správania
- ✓ vedieť dodržiavať svoje práva a povinnosti a rešpektovať iných
- ✓ vážiť si sám seba a druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať
- ✓ správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- ✓ vedieť uplatňovať zdravý spôsob života

7. poznávať kultúrno-historické dedičstvo

- ✓ poznávať základné druhy umenia na základe zážitkovej formy
- ✓ vnímať a vyjadriť krásu
- ✓ poznávať multikultúrne ľudové zvyky a tradície v rámci regiónu a svojej vlastnej kultúry, osvojiť si základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr
- ✓ ovládať pravidlá spoločenského správania sa v bežnom živote
- ✓ pravidelne spolupracovať s kultúrnymi inštitúciami v meste

Absolvent špeciálnej základnej školy A variant, na základe výsledkov svojich individuálnych schopností a možností môže pokračovať vo vzdelávaní na odbornom učilišti.

5 VZDELÁVACIE OBLASTI

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia variant A, je obsah primárneho vzdelávania rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
	MATEMATIKA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

6 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

7 UČEBNÉ PLÁNY

Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program												
Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník										Spolu
		Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7/1	6/2	6/2	5/1	5/1	5	58/7

	rozvíjanie komunikačnej schopností	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	39/8/1
	informatika						1	1	1	1		4
	informatická výchova										1	1
Človek a príroda	vecné učenie	1	1/1	1/1	1/1							4/3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1/1	1/1	1	3/2
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2/1	2/1	3				7/2
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1/1	1/1	1	3/2
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1/1	1/1	2/1	3/1	4	4	4	4	4	3,5/1,5	30,5/4/1,5
	svet práce										0,5/0,5	0,5/0,5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	1	1	1	1	1/1	10/5/1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2		18
	Telesná výchova										2	2
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné /disponibilné/ predmety		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu:		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky:

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán.
- Vyučovacia hodina má 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým

vyučovaním a inými organizačnými formami. V rámci vyučovania je možná aj individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

3. V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s max. počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na max. počet.
5. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na max. počet.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

8 ŠPECIFIKÁ VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S ŤAŽKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Dieťa s ťažkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálne – technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkostí pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou /symptomatickou poruchou reči/ poskytujeme individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu prostredníctvom školského logopéda.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede s mentálnym postihnutím /ŠZŠ-A variant/ sa ustanovuje takto:

- prípravný a prvý ročník 6 žiakov,
- druhý až piaty ročník 8 žiakov,
- šiesty až deviaty ročník 10 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

9 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Efektívna realizácia školského vzdelávacieho programu si vyžaduje kvalitné personálne obsadenie školy, pričom je potrebné dodržať požiadavky platnej legislatívy.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie /najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérnej pozície/,
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým

stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickkej, logopedickej, špeciálno–pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

Školský logopéd

- logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Školský psychológ

- vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickej diagnostiky /okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka/, na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva.

Liečebný pedagóg

- vykonáva odbornú činnosť v rámci terapeuticko–výchovnej pomoci žiakom, ktorí majú poruchy vývinu alebo správania pre svoje zdravotné znevýhodnenie, žiakom ktorých psychický, emocionálny alebo sociálny vývin je ohrozený. Poskytuje terapeuticko–výchovnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom detí a žiakov, pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, vrátane odborných činností spojených s reedukáciou porúch správania.

Fyzioterapeut

- poskytuje individuálnu rehabilitačnú pomoc žiakovi pri prekonávaní bariér daného postihnutia a pri sebaobsluže. V oblasti edukácie svojimi špecifickými prostriedkami vykonáva liečebnú rehabilitáciu. Podporuje zdravie, zdravý životný štýl, pohybovú životosprávu a kvalitu života mentálne postihnutých žiakov. Poskytuje rehabilitačnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom žiakov.

10 MATERIÁLNO–TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Špeciálna základná škola je plne organizovaná škola s dennou prevádzkou. Poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom z mesta Liptovský Mikuláš a jeho blízkeho okolia. Škola má dostatočný počet tried pre realizáciu ŠkVP a vyučovania v zmysle platných učebných osnov a plánov pre všetky stupne mentálneho postihnutia. Vzdelávanie žiakov prebieha v troch budovách, ktoré sú od seba vzdialené asi 300 metrov.

V budove školy na ul. J. Rumana sa vzdelávajú žiaci II. stupňa A variant. Budova je dvojpodlažná. Na druhom poschodí sa nachádza riaditeľstvo školy, kancelária zástupkyne školy, kancelária pre ekonomický úsek, zborovňa pre pedagogických zamestnancov, kancelária výchovného poradcu a odborných zamestnancov. PC učebňa vybavená kompenzačnými pomôckami, výučbovými programami, interaktívnou tabuľou; multifunkčná učebňa vybavená PC a interaktívnou tabuľou, hygienické priestory pre zamestnancov školy. Na prvom poschodí sú učebné a hygienické priestory pre žiakov, miestnosť pre deti školského klubu, kabinety pre učiteľov. V prízemí sa nachádzajú šatne, relaxačná miestnosť so športovým vybavením, sklad športového náradia, školské dielne, školská knižnica, registratúrne stredisko školy, sklad učebníc, kotolňa, priestorové vybavenie pre nepedagogických zamestnancov.

V budove školy na ul. Bernolákova sa vzdelávajú žiaci ŠZŠ s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia I. stupeň. Do budovy školy je bezbariérový prístup. Jedná sa o bývalý dvojpodlažný rodinný dom. V objekte školy sa nachádzajú učebné priestory pre žiakov, miestnosť pre deti školského klubu, relaxačná miestnosť, PC učebňa vybavená kompenzačnými pomôckami, interaktívnou tabuľou, výučbovými programami; zborovňa pre pedagogických zamestnancov, školská kuchynka, sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov školy. Žiaci využívajú i exteriér školy, kde sa nachádza školský pozemok na pracovné vyučovanie a sklad náradia.

V budove školy na ul. Kuzmányho, ktorá má upravené bezbariérové prostredie, sa vzdelávajú žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia, s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a autisti. Škola je vybavená učebnými priestormi s relaxačnými kútikmi pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas výchovno-vzdelávacieho procesu. Školské triedy sú vybavené interaktívnymi tabuľami, výškovo nastaviteľným školským nábytkom, polohovacími stolmi. Interiér je vybavený priestorom na odkladanie odevov a obuvi, priechodom na veľkú terasu, ktorá lemuje celý obvod budovy školy. V interiéri sa nachádza PC učebňa vybavená kompenzačnými pomôckami, interaktívnou tabuľou, dotykovými monitormi, špeciálne klávesnice a myši pre viacnásobne

postihnutých žiakov, i-Pady, výukové a interaktívne programy, notebooky; školská kuchynka, kabinet pre učiteľov, zborovňa pre pedagogických zamestnancov, sprchy a sociálne zariadenia pre imobilných žiakov. V budove je vybudovaná relaxačná miestnosť – Snoezelen, ktorá slúži na rozvoj osobnosti detí s mentálnym a viacnásobným postihnutím, sprostredkúva stimuláciu zmyslov bez nutnosti intelektuálneho chápania. V miestnosti Snoezelen sa žiakom poskytuje špeciálne prostredie v pokojnej a príjemnej atmosfére, kde sú zmysly stimulované hudbou, svetelnými efektmi. V pivničných priestoroch sa nachádza fitness centrum na relaxáciu a výučbu zdravotnej telesnej výchovy. V exteriéry školy je vybudovaná oddychová zóna, ktorú tvorí rovná, väčšinou trávnatá plocha, na ktorej sa nachádza multifunkčné ihrisko, preliezky, hojdačky.

V pravom krídle budovy je **Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva** /ďalej len „CŠPP“/ ako súčasť Spojenej školy J. Rumana. Priestory sú dostupné aj pre imobilných klientov.

Priestory CŠPP pre prácu odborných zamestnancov:

- ✓ kancelária pre psychológa - psychologickú diagnostiku a intervencie,
- ✓ kancelária pre špeciálneho pedagóga - špeciálno-pedagogickú diagnostiku a intervencie, sociálno-administratívne činnosti,
- ✓ kancelária pre školského logopéda,
- ✓ kancelária pre liečebno-pedagogickú činnosť,
- ✓ 3 miestnosti pre rehabilitačnú činnosť /vodoliečba, slender stroje, masážna miestnosť/,
- ✓ školiace centrum.

Vybavenie CŠPP potrebnými učebnými a reedukačnými pomôckami: CŠPP disponuje IKT.

V celej budove školy je realizovaná optická internetová sieť. K dispozícii je počítačový program Biofeedback variability srdcovej frekvencie, Fono program logopedickej starostlivosti, program rozvoja pozornosti KupoZ, iPady, súprava Lego Dacta, didaktické pomôcky na logopédiu, Pichtov písací stroj, súprava hudobných nástrojov na muzikoterapiu. Repertoár pomôcok plánujeme podľa finančných možností postupne dopĺňať. Centrum má dostatočné vybavenie športovými potrebami a potrebami na zabezpečenie odbornej rehabilitačnej činnosti a zdravotnej telesnej výchovy (vodoliečebnú vaňu, masážny stôl, masážnu špeciálnu stoličku, súpravu lávových kameňov, 6 slender stolov, zdvíhacie zariadenia s vakmi pre imobilných klientov na presun a nácvik chôdze).

Budovy školy neboli postavené ako školské priestory, boli iba upravené pre účely vzdelávania, čo sa odzrkadľuje v mnohých nedostatkoch. Škole chýba telocvičňa, športový areál, školská jedáleň, miestnosť na spoločenské akcie.

Od roku 2012 bolo postupné dopĺňanie kabinetných zbierok a učební modernými didaktickými a kompenzačnými pomôckami. Vybavenie školy sa výrazne zlepšilo, nakoľko prostredníctvom projektov sa podstatne zvýšilo množstvo techniky na škole. Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím boli zakúpené špeciálne kompenzačné pomôcky. K dispozícii sú počítače, notebooky, dataprojektory, TV prijímač, prenosné DVD a CD prehrávače, fotoaparáty, multifunkčné zariadenia, iPady, výučbové programy. Možnosti využívania IKT vo výchovno-vzdelávacom procese sú veľké. Pravidelne sa modernizuje vybavenie kabinetov nákupom najnovších učebných pomôcok, vďaka čomu umožňujeme tvorivejšiu a efektívnejšiu edukáciu. Nosné postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese v špeciálnej základnej škole má pracovné vyučovanie. V tejto oblasti škola absentuje.

Všetkým zamestnancom školy, žiakom a deťom v školskom klube sa poskytuje stravovanie v jedálni Gymnázia M. M. Hodžu, ktorá sa nachádza neďaleko školy.

11 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Na zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri výchove a vzdelávaní zabezpečujeme:

- zdravím prostredím tried /nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie/,
- výrazným označením všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničkami vybavenými podľa predpisov na dostupných miestach,
- dodržiavaním zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

V škole zabezpečujeme bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky na vyučovanie a vykonávame:

- pravidelné poučenie žiakov o ochrane zdravia,

- pravidelné školenie zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- pravidelné školenie zamestnancov o požiarnej ochrane,
- sú vykonávané pravidelné kontroly BOZP a PO,
- sú vykonávané predpísané revízie a odstraňujú sa zistené nedostatky,
- škola dodržiava štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov,
- pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa §2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní je podrobne rozpracovaná v prevádzkovom a školskom poriadku.

12 VYUČOVACÍ JAZYK

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia prebieha v štátnom jazyku Slovenskej republiky – vyučovací jazyk slovenský.

13 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- a) a, hodnotenie a klasifikácia žiakov,
- b) b, hodnotenie zamestnancov školy,
- c) c, hodnotenie školy.

a) Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu. Pri hodnotení žiaka postupujeme podľa Metodického pokynu č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania a správania žiakov je zrozumiteľné, vecné pedagogický a odborne zdôvodnené. Pri hodnotení rešpektujeme osobnosť každého žiaka, jeho individuality a schopnosti. Súčasťou hodnotenia žiaka je i jeho sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov práce svojich spolužiakov.

b) Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov školy prebieha na základe vopred stanovených kritérií, ktorých súčasťou sú:

- pozorovania, rozhovor,

- hospitácie na vyučovacích hodinách,
- časová náročnosť resp. obťažnosť vyučovacieho predmetu,
- ďalšie vzdelávanie,
- používanie a tvorba učebných pomôcok,
- aplikovanie moderných vyučovacích metód,
- vytváranie bezstresového prostredia pre žiakov,
- hľadanie a prispôsobovanie čo najvhodnejších a najúčinnějších metód v rámci vyučovania s cieľom dosiahnuť čo najlepšie výchovno-vzdelávacie výsledky,
- osobná zainteresovanosť na chode školy nad rozsah jeho pracovného času (organizovanie a zapájanie sa do projektovej činnosti, pružné reagovanie na výzvy zadané MŠVVaŠ SR.),
- zapájanie sa do kultúrnych podujatí a prezentácii dobrého mena školy.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov upravuje § 52 zákona 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

c) hodnotenie školy

Na vytvorenie optimálneho modelu edukačného procesu, ktorý by v plnej miere rešpektoval princípy výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov školy, ich možnosti, schopnosti a zlúčil ich s požiadavkami kompetenčného profilu žiaka vzdelávaného na špeciálnej základnej škole je nutné hodnotenie školy zamerať napríklad na monitorovanie:

- podmienok na vzdelanie,
- priebehu vzdelávania,
- riadenia školy.

Kritériom hodnotenia pre nás bude úroveň spokojnosti detí, žiakov, rodičov i samotných zamestnancov školy, kvalita výsledkov a naplnenie princípov školy.

14 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Podľa § 153 zákona č. 341/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť riaditeľky školy za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene

a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania je sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržať, obnoviť, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca potrebné na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti so zreteľom aplikovania moderných metód, foriem a prostriedkov do svojej práce podľa príslušného pracovného zaradenia. Riaditeľka školy vyžaduje od pedagogických zamestnancov školy a odborných zamestnancov poradenského zariadenia, aby boli schopní inovovať obsah a metódy výučby. Skvalitňovať výstupy edukačného procesu a terapeutických intervencií a tak boli pripravení reagovať na potreby detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením. Kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov je podrobne rozpracované v ročnom pláne kontinuálneho vzdelávania, ktorý je súčasťou plánu práce školy.

15 ZAPRACOVANIE A APLIKÁCIA PRIEREZOVÝCH TÉM DO ŠkVP PREDČITATEĽSKÁ A ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ

Rozvíjaniu predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti patrí v našej škole ústredné miesto, keďže na čitateľskú gramotnosť nadväzuje gramotnosť matematická, prírodovedná, digitálna, sociálna, kultúrna, mediálna aj finančná.

Čítanie tvoria dva základné komponenty – dekodovanie a porozumenie. Aby bol žiak schopný dekodovať text, potrebuje spoľahlivo poznať písmená a zároveň chápať hláskovú štruktúru slov - fonematické uvedomovanie.

Druhou zložkou čítania je porozumenie. Žiak musí dostatočne rozumieť hovorenej reči, aby pochopil význam prečítaných slov, viet.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti na I. stupni:

V prvých ročníkoch je čítanie prioritne zamerané na zvládnutie techniky čítania – dekodovanie. Žiaci sa učia poznávať písmená, v spolupráci so školským logopédom a špeciálnym pedagógom ČŠPP intenzívne trénujú fonematické uvedomovanie, rozvíjajú jazykové schopnosti vo všetkých rovinách.

Plán aktivít:

- rozvíjať predčitateľskú gramotnosť na všetkých vyučovacích hodinách čítaním riekaniek, veršov, rozprávok
- v spolupráci s logopédom a špeciálnym pedagógom ČŠPP rozvíjať fonematické uvedomovanie –slabičnú a hláskovú štruktúru slov

- rozvíjať naratívne zručnosti žiakov, porozumenie jednoduchej debovej štruktúry prostredníctvom názorného modelovania rozprávok
- pri overovaní porozumenia vypočítaného textu využívať metódy tvorivej dramatizácie,
- v edukačnom procese efektívne využívať školskú knižnicu, detské časopisy
- na hodinách výtvarnej výchovy a pracovného vyučovania vyrábať jednoduché masky vhodné na dramatizáciu rozprávok, tvoriť leporelá z obrázkov najobľúbenejších kníh,
- formovať kladný vzťah žiakov ku knihe a k literatúre
- na hodinách slovenského jazyka a literatúry, vecného učenia, matematiky, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a čítanie s porozumením čítaním celku po častiach a objasňovaním nejasných častí textu
- využívať IKT, výukové programy zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti
- na telesnej a športovej výchove využívať rôzne riekanky a didaktické hry spojené s pohybom
- rozvíjať čitateľské kompetencie na všetkých vyučovacích hodinách, v ŠKD, mimoškolskej a záujmovej činnosti
- zapojiť žiakov do recitačných súťaží - Rázusovie Vrbica, Ranené vtáčatá
- v edukačnom procese efektívne využívať školskú knižnicu, ako aj ostatné dostupné knižnice, detské časopisy a časopisy vhodné pre mládež
- zapájať sa do aktivít školskej knižnice
- v októbri v súvislosti s Medzinárodným mesiacom školských knižníc zapojiť sa do česko-slovenského projektu „Záložka do knihy spája školy“
- v súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc zapojiť sa do projektu „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“, ktoré sa uskutoční štvrtý októbrový pondelok
- v rámci vyhláseného Roka čitateľskej gramotnosti zapájať žiakov do rôznych aktivít a podujatí poriadaných MŠVVaŠ SR, resp. inými organizáciami na miestnej, regionálnej či celoslovenskej úrovni.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti na II. stupni:

Na druhom stupni sa čítanie stáva prostriedkom učenia sa žiakov. Dobré čitateľské zručnosti (dekódovanie a porozumenie) vytvárajú predpoklad na dostatočné zvládnutie všetkých obsahov vyučovacích predmetov. Žiaci si upevňujú správne čitateľské návyky. Veľký dôraz sa kladie na čítanie s porozumením a prácu s textom.

Plán aktivít:

- prostredníctvom stratégií práce s textom (pojmové mapy, Pyramída, KWL..)rozvíjať hlbšie porozumenie literárneho a náučného textu, schopnosť vedieť rozlíšiť v texte hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných
- počas vyučovacích hodín vyčleniť čas na čítanie z dôvodu slabej slovnej zásoby žiakov, vyplývajúcej z nedostatku práce žiakov s knihou mimo vyučovania
- reprodukcia prečítaného, výtvarné zobrazenie prečítanej ukážky, čítanie grafov, máp, schém, tvorivá dramatika
- efektívne využívanie školskej knižnice, časopisov pre mládež
- v rámci Medzinárodného dňa školských knižníc zapojiť sa do projektu: „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“
- Návšteva mestskej knižnice
- motivovať žiakov k mimo čítankovému čítaniu, formovať kladný vzťah žiakov ku knihe a k literatúre, viesť žiakov k aktívnemu poznávaniu a čítaniu pôvodnej slovenskej klasickej a modernej literatúry
- návšteva divadelných predstavení podľa aktuálnej ponuky v priestoroch školy alebo Domu kultúry v Lipt. Mikuláši – porozumenie hraného textu, rozvoj aktívnej slovnej zásoby
- IKT – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti – práca s textom, vyhľadávanie a selektovanie získaných informácií z rôznych zdrojov
- súťaže – pripraviť rôzne netradičné, zábavno-súťažné aktivity zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti a čitateľských zručností
- školský časopis – podporovať literárnu a výtvarnú tvorbu žiakov, ich príspevky uverejňovať v školskom časopise
- v rámci vyhláseného Roka čitateľskej gramotnosti zapájať žiakov do rôznych aktivít a podujatí organizovaných MŠVVaŠ SR, resp. inými organizáciami na miestnej, regionálnej či celoslovenskej úrovni.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry.

Plán aktivít:

Aktivity budú prebiehať v rámci vyučovania týchto predmetov: etická výchova, občianska náuka, dejepis, triednická hodina.

- zamerať sa na propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi žiakmi, národmi, ako aj rasovými, národnostnými, etnickými, náboženskými a jazykovými skupinami, a tým predchádzať všetkým formám diskriminácie, intolerancie a rasizmu
- zapájať žiakov prostredníctvom aktivizujúcich metód do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv
- oboznámiť žiakov s Európskym týždňom miestnej demokracie, v mesiaci september so „Školskou linkou pomoci“
- úzka spolupráca koordinátora pre ľudské práva a práva detí s výchovným poradcom, psychologičkou ČŠPP / beseda so psychologičkou - riešenie konfliktov, porušovanie základných ľudských práv v škole, v rodine - šikanovanie, diskriminácia, týranie, národnostné menšiny, rôzne vlastné problémy žiakov/
- besedy a prednášky v spolupráci s príslušníkmi Mestskej polície v oblasti diskriminácie, prevencie kriminality, intolerancie a patologických javov u detí, obchodovanie s deťmi
- rozhovory zamerané na eliminovanie problémov, segregáciu rómskych žiakov
- exkurzie, návštevy pamätných miest v blízkom okolí
- aktualizovať nástenku s tematikou práv detí, ľudských práv
- oboznámiť žiakov s Charitatívnymi podujatiami v spolupráci s organizáciami a občianskymi združeniami:
 - Svetový deň zvierat (Sloboda zvierat) - október
 - Svetový deň boja proti týraniu detí - november
 - Svetový deň boja proti AIDS - december
 - Nezábudky (Liga pre duševné zdravie) - marec
 - Liga proti rakovine - apríl

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Environmentálnej výchove sa v školskom vzdelávacom programe bude venovať:

- vzdelávacia oblasť „Človek a príroda“ zdôrazňuje postavenie človeka v prírode
- vzdelávacia oblasť „Človek a spoločnosť“ a „Človek a hodnoty“ sa zameriava na súvislosti medzi ekologickými prístupmi k riešeniu problematiky a poukazuje na ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja (medziľudské vzťahy, odstraňovanie chorôb, znižovanie rozdielov medzi ľuďmi, zaistenie dôstojného života ľudí)
- vzdelávacia oblasť „Zdravie a pohyb“ rieši problematiku vplyvu prostredia na vlastné zdravie a na zdravie iných
- vzdelávacia oblasť „Umenie a kultúra“ poskytuje mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt a na vnímanie estetických kvalít životného prostredia.

Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú informačno-komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti.

Prínos environmentálnej výchovy k rozvoju osobnosti žiaka

V oblasti vedomostí, zručností a schopností

- schopnosť chápať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím
- schopnosť pochopiť vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej úrovni
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií

V oblasti postojov a hodnôt

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu

- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť

Tematické okruhy

- Ochrana prírody a krajiny -les, pole, vodné zdroje, ľudské sídlo - mesto –dedina.
- Zložky životného prostredia- voda (význam vody, kolobeh vody ,ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia), ovzdušie (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia), pôda (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).
- Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana- význam prírodných zdrojov pre človeka, obnoviteľné prírodné zdroje, neobnoviteľné prírodné zdroje, racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, využívanie alternatívnych zdrojov energie.
- Ľudské aktivity a problémy životného prostredia.
- Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie, priemysel a životné prostredie, odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi, ochrana prírody a kultúrnych pamiatok, zmeny v krajine.
- Vzťah človeka k prostrediu-náš životný štýl(spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie), prostredie a zdravie (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia) .

Plán aktivít:

- šetrenie školských pomôcok a zariadení
- šetrenie úžitkovej vody a elektrickej energie
- čistenie a údržba areálu školy
- environmentálne vychádzky do prírody, pozorovanie prírody
- účasť na aktivitách spojených s čistením parkov, verejných priestranstiev pri príležitosti Dňa Zeme
- hospodárne zaobchádzanie s jedlom, potravinami
- separovanie odpadu (plasty, sklo, papier, kov, olej)
- kompostovanie rastlinného odpadu zo školskej záhrady

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Súčasťou školského vzdelávacieho programu v prípravnom až deviatom ročníku A variantu školy sú zapracované požiadavky na finančné vzdelávanie v rozsahu uvedenom Národným štandardom finančnej gramotnosti verzia 1.2, úroveň 1 /schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 9. marca 2017 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom/, v súlade s Metodickou príručkou pre implementáciu finančnej gramotnosti do vzdelávania na prvom stupni základných škôl.

Cieľ finančného vzdelávania spočíva v získavaní kompetencií nevyhnutných pre finančné a existenčné zabezpečenie seba a svojej rodiny a pre aktívnu účasť na trhu finančných produktov a služieb.

Je potrebné žiakov pripravovať na vyhľadávanie správnych informácií, kritické myslenie, rozoznávanie potrebného od zbytočného, odlišenie pravdivého od nepravdivého i efektívne využívanie informácií. Naučiť žiakov identifikovať dôležité informácie. Využívať autentické materiály – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky. Precvičovať so žiakmi čítanie s porozumením. Spolu so žiakmi vyhľadávať varovné signály klamlivých ponúk /drobné písmo, neprehľadnosť zmlúv/.

Jednou z hlavných tém finančnej gramotnosti je hospodárenie domácnosti. Preto je finančné vzdelávanie úzko previazané s rodinným prostredím.

V rámci zvyšovania úrovne vzdelania žiakov v oblasti finančnej gramotnosti vyučujúci využívajú rôzne inovatívne vyučovacie metódy, najmä heuristickú metódu (učenie objavovaním), situačné (riešenie problémovej situácie, ktorá je zrkadlom skutočnej udalosti) a inscenačné metódy (založené na hraní rolí), diskusie (medzi žiakmi alebo žiakmi a učiteľom), didaktické hry (skupinové alebo strategické), brainstorming (skupinová technika zameraná na získanie čo najväčšieho množstva nápadov), myšlienková mapa (graficky usporiadaný text s vyznačenými súvislosťami), Icebraker (prelomenie ľadov), doplnovačky, osemsmernky (cvičenia, pomocou ktorých si žiaci zopakujú to podstatné z preberanej látky), využívanie IKT (počítače, notebooky, tablety, interaktívne tabule), kooperatívneho učenia (spolupráca pri dosahovaní spoločných cieľov) a projektového vyučovania (žiaci sa učia riešiť a spracovávať projekty).

Obsah vzdelávania finančnej gramotnosti úrovne 1 pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

1. Téma: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov		
Celková kompetencia	Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách	
Čiastková kompetencia 1	Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.	
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>	<i>Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky odhalenia vybraných osobných informácií.</i>	
5.	INF	Bezpečnosť a zásady správania sa v prostredí internetu
6.	INF	Komunikácia prostredníctvom IKT. Uvedenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom.
7.	INF	Komunikácia prostredníctvom IKT. Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii.
9.	INF	Komunikácia prostredníctvom IKT, email, emailová adresa, adresár
Čiastková kompetencia 2		Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.</i>
5.	PRV	Jednoduchý nákup
5.	ETV	Tvorivosť v medziľudských vzťahoch. Iniciatíva.
6.	SJL	Odkiaľ prišli moje šaty? /opis/
7.	ETV	Obhajoba svojich práv a názorov. Vedieť odmietnuť a vysloviť sťažnosť.
8.	ETV	Poctivosť, ochrana spotrebiteľa.
8.	SJL	Bolí sme v obchodnom dome /rozprávanie/
9.	ETV	Počúvanie, vedenie dialógu, riešenie konfliktov.
Čiastková kompetencia 3		Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakáva sa, že žiak je schopný:		Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.
5.	ETV	Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva.
6.	SJL	Jánošík, Jánošík. Jánošíková výzbroj
6.	SJL	Sekera so zlatým poriskom. Gruzínska ľudová rozprávka.
7.	SJL	O krajčírskom učňovi Ončovi. Slovenská rozprávka.
7.	SJL	K. Jarunková: O chlapcovi, ktorý vedel krásne rozprávať.
7.	OBN	Zmysel života – spolužitie ľudí na zásadách spolupráce a tolerance
7.	ETV	Ako čeliť manipulácii a tlaku skupiny
8.	ETV	Pravda a lož, tajomstvo
8.	SJL	O Jankovi a najväčšej lži. Slovenská rozprávka.

2. Téma: Plánovanie, príjem a práca		
Celková kompetencia		Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí
Čiastková kompetencia 1		Identifikovať zdroje osobných príjmov
Očakáva sa, že žiak je schopný:		Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.
3.	VUC	Práca rodičov
5.	VLA	Povinnosti a práca členov rodiny
7.	SJL	Pláca bez práce
8.	OBN	Hospodárenie v rodine
9.	SEE	Mzda. Zložky mzdy, náhrady mzdy
9.	OBN	Poctivá práca občanov. Podnikanie.
Čiastková kompetencia 2		Vypracovať finančný plán
Očakáva sa, že žiak je schopný:		Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.
7.	MAT	Riešenie jednoduchých slovných úloh.
8.	MAT	Početové úkony s desatinnými číslami.

8.	ETV	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a cieľ.
8.	ETV	Umenie hospodáriť
8.	OBN	Hospodárenie v rodine
9.	OBN	Rodinný a štátny rozpočet
9.	MAT	Potreba mladej rodiny. Hospodárenie s financiami.
9.	MAT	Percento.

3. Téma: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov		
Celková kompetencia		Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny
Čiastková kompetencia 1		Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.</i>
3.	VUC	Stavba domu
4.	VLA	Členovia rodiny
7.	OBN	Rodina
7.	SJL	Š. Moravčík: Na svete je toľko vecí.
8.	OBN	Úlohy a poslanie rodiny
8.	OBN	Rodina a výchova
8.	SEE	Osobné záujmy a ciele
9.	OBN	Poctivá práca občanov
9.	MAT	Potreby a ich uspokojovanie – cena bývania, energií, inkasa, stravy, odevu
9.	PRV	Starostlivosť o dieťa, detská výbava
9.	PRV	Zariadenie bytu
Čiastková kompetencia 2		Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</i>

3.	VUC	V obchode
4.	MAT	Jednoduché slovné úlohy. Porovnávanie peňazí, práca s eurom.
5.	ETV	Otázka a prosba.
5.	MAT	Jednoduché slovné úlohy.
6.	SJL	O rybárovi a zlatej rybke.
7.	SJL	Moja budúcnosť /rozprávanie/
Čiastková kompetencia 3		Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</i>
3.	PRV	Nákup potravín v obchode
4.	VLA	Obchodná sieť
5.	MAT	Porovnávanie čísel v obore do 1 000.
5.	PRV	Jednoduchý nákup. Príprava raňajok.
6.	MAT	Matematické operácie do 10 000. Slovné úlohy.
6.	PRV	Tržnica, predajňa potravín
7.	PRV	Predajňa odevov, textilu, tržnica.
Čiastková kompetencia 4		Opísať používanie rôznych metód platenia
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).</i>
3.	VYV	Zariadenie bytu
3.	PRV	Nákup potravín v obchode
4.	VLA	Lekárneň
4.	VLA	Obchodná sieť
8.	OBN	Hospodárenie v rodine
9.	MAT	Peniaze a banková sústava. Osobný – bežný účet, jeho význam a použitie. Platobná karta.

9.	MAT	Potreby a ich uspokojovanie – cena bývania. Ceny energií a inkaso. Cena odevu. Cena stravy, kultúrnych potrieb, potrieb na OU.
----	-----	--

5. Téma: Úver a dlh		
Celková kompetencia		Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.
Čiastková kompetencia 1		Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.</i>
3.	MAT	Práca s eurom -počítanie, zapisovanie peňazí
4.	VLA	Obchodná sieť
4.	MAT	Jednoduché slovné úlohy
4.	MAT	Manipulácia s peniazmi
4.	SJL	O psíčkovi a mačičke
7.	MAT	Násobenie a delenie mimo oboru násobilky.
7.	SJL	Niekoľko darov, ktoré môžeme rozdávať každý deň
8.	OBN	Rodina a výchova
8.	OBN	Hospodárenie v rodine
8.	MAT	Úlohe z praxe
9.	OBN	Vlastníctvo v demokratickej spoločnosti.
9.	MAT	Úver, úrok, úroková miera
Čiastková kompetencia 2		Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.</i>
5.	VLA	Slovenská republika.
8.	OBN	Hospodárenie v rodine. Problémy mladej rodiny.
8.	OBN	Slovenská republika.
9.	MAT	Výpočet celku /základu/. Slovné príklady na výpočet celku /základu/, 100%. Vypočítať cenu splátky.
9.	OBN	Peňažné ústavy v trhovej ekonomike.

Čiastková kompetencia 3		Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Vysvetliť, čo môže nastať pri požíčaní si cenných predmetov alebo peňazí.</i>
5.	ETV	Komunikácia. Riešenie problému.
5.	ETV	Ospravedlnenie
6.	ETV	Asertivita. Riešenie konfliktov.
9.	MAT	Istina, úrok, úroková miera.

6. Téma: Sporenie a investovanie		
Celková kompetencia		Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.
Čiastková kompetencia 1		Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.</i>
3.	SJL	Ako kúrimo.
3.	SJL	Žiarovka.
3.	SJL	Ako psíček nakupoval.
4.	MAT	Jednoduché slovné úlohy v obore do 100. Manipulácia s peniazmi.
6.	SJL	M. Ďuríčková: Dve tajomstvá.
6.	SJL	O troch grošoch. Slovenská ľudová rozprávka.
7.	SJL	Habovštiak: Otcovo dedičstvo.
8.	SJL	Jeden otec dobrý. Slovenská ľudová balada.
8.	ETV	Ekonomické cnosti – sporivosť.
9.	MAT	Úrok, úroková miera a doba splatnosti. Istina, úrok, úroková miera. Ročná úroková miera.
9.	OBN	Sporenie.

7. Téma: Riadenie rizika a poistenie	
Celková kompetencia	Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1		Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</i>
3.	VUC	Oboznamovanie sa so zásadami bezpečnosti pri kúrení, varení, svietení.
3.	VUC	Požiar – vznik, príčina, hasenie.
4.	VLA	Požiarne útvary
4.	VLA	Zimné športy. Bezpečnosť pri zimných športoch.
4.	VYV	Letné športy
4.	PRV	Obsluha elektrického variča, varnej kanvice a mikrovlnnej rúry.
5.	SJL	M. Jančová: Stará mať rozpráva o povodni.
6.	VLA	Elektrospotrebiče. Požiar. Zásady BOZP.
8.	ETV	Ekonomické cnosti- sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť.
9.	PRV	Bezpečné zaobchádzanie s modernými prístrojmi v domácnosti.
9.	FYZ	Pravidlá bezpečnosti pri zaobchádzaní s elektrickými zariadeniami.
9.	FYZ	Blesk. Ako vzniká blesk.
9.	OBN	Poistenie a sporenie.
Čiastková kompetencia 2		Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením.
<i>Očakáva sa, že žiak je schopný:</i>		<i>Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť.</i>
		<i>Na jednoduchých príkladoch ukázať, ako poistenie funguje.</i>
6.	VLA	Starostlivosť o zdravie, hygiena, správny režim dňa. Ochrana pred úrazmi a iným poškodením.
9.	OBN	Poistenie.

ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL

Výchova k zdraviu a zdravému životnému štýlu je dôležitou súčasťou života našej školy, je významným a nevyhnutným prvkom výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cieľom výchovy k zdraviu a zdravému životnému štýlu u žiakov s mentálnym postihnutím A variant je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a skúsenosti, formovať a ovplyvniť ich názory a postoje tak, aby dokázali aktívne a

zodpovedne ochraňovať a podporovať svoje zdravie a aby sa zdravý životný štýl stal trvalým spôsobom ich života.

Úlohy z hľadiska procesu výchovy k zdraviu a zdravému životnému štýlu:

- zvyšovať vedomostnú úroveň žiakov, formovať ich názory a postoje,
- posilňovať pozitívnu motiváciu, podporovať pozitívne myslenie,
- vytvárať žiaduce zručnosti, návyky a skúsenosti prostredníctvom rôznych akcií, aktivít,
- motivovať žiakov ku školským a mimoškolským aktivitám podporujúcim zdravie
- podporovať zdravie zabezpečením zdravej klímy školy, vhodného pracovného prostredia.

Úlohy z hľadiska obsahu výchovy k zdraviu a zdravému životnému štýlu:

- pravidelný režim dňa, dodržiavanie zásad zdravej životosprávy,
- správne stravovacie návyky, povedomie o vplyve jedla na zdravie, pestrá, vyvážená, racionálna výživa, prevencia obezity pravidelný a zodpovedajúci pitný režim,
- pravidelný, cieľavedomý pohyb a dostatok športovo-pohybových aktivít,
- harmonické vzťahy medzi ľuďmi, duševná pohoda, pozitívny prístup k životu,
- odmietanie návykových látok, odolnosť voči škodlivým vplyvom a návykom,
- dodržiavanie zásad osobnej, pracovnej a komunálnej hygieny,
- zodpovedné environmentálne správanie,
- zdravé partnerské vzťahy, zodpovedný pohlavný život.

Činnosť Zdravej školy je zameraná na tieto oblasti

- starostlivosť o zdravie žiakov a zamestnancov - zdravý životný štýl
- starostlivosť o prostredie v škole, ochrana životného prostredia
- starostlivosť o fyzické a psychické zdravie žiakov a zamestnancov
- spolupráca s organizáciami v meste, prezentácia školy.

Metódy, formy a prostriedky výchovy k zdraviu a zdravému životnému štýlu:

využívame kombináciu tradičných a inovatívnych didaktických metód, klasických a alternatívnych foriem, postavených na základe zážitkového učenia, vlastnej skúsenosti a praktických činností žiakov, so zámerom zaujať ich, presvedčiť a podporiť ich dobrovoľné prispôsobovanie sa smerom k zdravému a zodpovednému správaniu a konaniu.

Praktické zručnosti, skúsenosti a spôsobilosti si žiaci osvojujú v rámci vyučovania formou zážitkového učenia, vychádzok, pozorovania, pokusov, didaktických hier, vytváraním a analýzou modelových situácií, riešením praktických úloh, pohybovými a športovými aktivitami, pobytom v teréne, cvičeniami v prírode a pod. Opakujú a utvrďujú si teoretické

vedomosti, získavajú správne návyky, zručnosti a učia sa správať spôsobom, ktorý vedie k podpore, udržiavaniu alebo obnoveniu zdravia.

Výchova k zdraviu a zdravému životnému štýlu je implementovaná v rôznej miere do všetkých vyučovacích predmetov v súlade s ich obsahom a témou vyučovacej hodiny alebo je preberaná v kontexte zdravotných otázok žiakov súvisiacich s aktuálnym učivom ktoréhokoľvek predmetu.

Kompetencia žiakov 1. stupňa	
	<ul style="list-style-type: none"> • venovať sa pohybovým aktivitám a športu, uskutočňovať pohybové cvičenia, obsahujúce kondičné, relaxačné a zdravotné cviky • počas všetkých denných činností dodržiavajú zásady zdravej životosprávy • počas vyučovacích hodín uskutočňujú relaxačné chvíľky a dychové cvičenia • v učive usporiadanom podľa ročných období pozorujú formou vychádzok, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom, učia sa chápať interakciu prírody a človeka • učia sa chrániť si svoje zdravie aj zdravie iných pri hrách, pri letných i zimných športoch a pri pobyte v prírode
VUC	<ul style="list-style-type: none"> • poznať fungovanie ľudského tela, • vedieť poskytnúť predlekársku pomoc, zavolať odbornú pomoc, • poznať tiesňové linky, spôsob oznamovania udalosti, • chápať starostlivosť o zdravie v súlade s ochranou prírody.
Kompetencia žiakov 2. stupňa	
SJL	<ul style="list-style-type: none"> • využívať vhodné texty a články ako motiváciu k zdravému životnému štýlu • diskutovať na predmetnú tému, vysvetľovať a zdôvodňovať vhodné alebo nevhodné správanie a konanie • akceptovať pozitívne vzory a dokázať vzdorovať negatívnym, hľadať pozitívne vzory správania, konania a životného štýlu v literatúre, umení a ľudovej slovesnosti • interpretovať vlastné zážitky a skúsenosti zo školského, mimoškolského a rodinného prostredia s tematikou zdravia a zdravého životného štýlu formou slohových prác, rozprávania, opisu, charakteristiky • dokázať presadiť svoj názor a postoj v záujme ochrany svojho zdravia
VLA	<ul style="list-style-type: none"> • využívať poznatky o ľudskom tele pri starostlivosti o vlastné zdravie,

	<ul style="list-style-type: none"> • chápať účinok výživy na zdravie, predchádzať obezite, poznať a konzumovať vitamíny, zdravé plodiny • chápať význam ochrany pôdy, vôd, dodržiavať pitný režim, • poznať a chrániť sa pred látkami, ktoré sú jedmi (nikotín, alkohol) • využívať poznatky o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu
BIO	<ul style="list-style-type: none"> • využívať poznatky o anatómii a fyziológii ľudského tela pri starostlivosti o vlastné zdravie, • poznať podmienky správnej funkcie všetkých sústav a orgánov ľudského tela, faktory, ktoré im prospievajú a poškodzujú ich (srdcovo-cievne a respiračné ochorenia, ochorenia tráviacej a opornej sústavy, nádorové ochorenia, alergie a i.), poznať príčiny a dôsledky chronických ochorení • dodržiavať správnu životosprávu, striedať prácu a oddych, využívať aktívny odpočinok, poznať príčiny a dôsledky stresu, psychických porúch a depresii • chápať význam živín (bielkovín, tukov, sacharidov, vlákniny, vitamínov a minerálnych látok), príčiny a riziká ich nedostatku alebo nadbytku, poznať správne zloženie stravy, príčiny a dôsledky porúch príjmu potravy, podvýživy, nadváhy, obezity, poznať a konzumovať vhodné potraviny v zdraví prospešnom množstve • poznať vplyv a dôsledky návykových látok (drogy, lieky) pre zdravie a život človeka • poznať účinky jedovatých rastlín a húb na ľudský organizmus a zdravie, chrániť sa pred ich konzumáciou • poznať vplyv parazitov na hygienu a zdravie človeka, poznať príčiny a dôsledky infekčných ochorení, osvojiť si samostatnosť a dôkladnosť pri osobnej hygiene, hygiene odevu, prostredia, zhodnotiť vplyv čistoty a hygieny človeka na svoje okolie
BIO	<ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať prevenciu, ako najlepší spôsob zachovania zdravia a spokojného života, osvojiť si pocit zodpovednosti za vlastné zdravie • poznať príčiny a dôsledky pohlavných chorôb a AIDS • chápať súvislosti medzi všetkými zložkami životného prostredia a človekom, • ovládať základy poskytovania prvej pomoci

	<ul style="list-style-type: none"> vážiť si vlastný život aj život ostatných ľudí pozorovaním biologických procesov a prírodných javov
FYZ	<ul style="list-style-type: none"> rešpektovať potrebu šetriť vodou a prírodnými zdrojmi energie chápať interakciu človeka a prírody, význam prírody a jej ochrany, vytvárať si vlastný hodnotový systém s ohľadom na svoje zdravie a na životné prostredie poznať prírodné úkazy a javy ovplyvňujúce a ohrozujúce zdravie, poznať príčiny vzniku a negatívny vplyv smogu, kyslých dažďov, elektrosmogu, hluku a elektromagnetického žiarenia na zdravie dodržiavať pravidlá pri práci s elektrickými spotrebičmi
CHEM	<ul style="list-style-type: none"> poznať význam vzduchu, vody a pôdy pre život, hlavné zdroje ich znečisťovania, chápať vplyv a dôsledky niektorých prvkov, zlúčením a návykových látok na ľudský organizmus, chápať negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog na zdravie a život dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami ovládať zásady správneho hasenia požiaru podľa druhu horiaceho materiálu pokusmi a priamym pozorovaním
DEJ	<ul style="list-style-type: none"> poznať vývoj ľudstva, pozitívne a negatívne vplyvy na život ľudí v rôznych obdobiach poznať globálne a lokálne súvislosti poškodzovania a ochrany životného prostredia
GEO	<ul style="list-style-type: none"> poznať základné charakteristiky a život iných národov a národností, chápať význam rovnoprávnosti, tolerancie, znášanlivosti, dobrých medziľudských vzťahov ako súčasť zdravého a spokojného života vedieť porovnať život ľudí podľa geografických, klimatických a prírodných podmienok, poznať faktory ovplyvňujúce jeho kvalitu a dĺžku (podnebie, poloha, spôsob života, tradície, kultúra, priemysel, poľnohospodárstvo, stravovacie návyky apod.),
OBN	<ul style="list-style-type: none"> poznať charakteristiku, význam a vplyv telesného, sociálneho, citového, duševného a environmentálneho zdravia na kvalitu a spôsob života poznať dôsledky sociálnych patológií pre zdravie a život človeka, pre jeho rodinu, priateľov, okolie,

	<ul style="list-style-type: none"> • poznať a dodržiavať zásady hygieny, stolovania, zdravého stravovania, pravidiel slušného správania, dobrých medziľudských vzťahov, práva a povinnosti svoje aj iných, bezpečnosť, toleranciu, znášanlivosť, empatiu, ochranu zdravia a života apod.
ETV	<ul style="list-style-type: none"> • chápať život, telesné a duševné zdravie ako etickú hodnotu, starostlivosť o zdravie a ochranu života ako etický problém, vnímať dôležitosť zdravého životného štýlu vo svojom živote a snažiť sa pozitívne vplývať na svoje živé aj neživé okolie • poznať dôležité životné hodnoty a hodnotový systém v súvislosti so zdravím, ekológiou a ekonomikou a prispôbiť tomu svoje životné potreby a ciele • poznať seba samých, svoje silné a slabé stránky, možnosti a schopnosti, pozitívne a negatívne vlastnosti, prijať sám seba aj so svojimi nedostatkami a pracovať na sebe v záujme upevňovania a ochraňovania svojho zdravia • chápať význam a hodnotu spolupráce, priateľstva a lásky, • využívať a rozvíjať sociálne a interpersonálne zručnosti, asertivitu, efektívnu komunikáciu, kultivovane prejavovať svoj názor, učiť sa rešpektovať ľudí s inými názormi, vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách, korektné riešenie konfliktov • vnímať situáciu starých, chorých, zdravotne znevýhodnených, slabých a bezbranných, mať úctu k ľuďom, vedieť zaujať správny postoj k potrebám iných, solidaritu, • ochrániť sa proti návykovým látkam a závislostiam • správať sa zodpovedne v súvislosti s ochranou zdravia a života v sexuálnych vzťahoch, v manželstve a rodičovstve
MAT	<ul style="list-style-type: none"> • využívať slovné úlohy s vhodnou tematikou na rozhovory a diskusie o význame zdravého spôsobu života
INF	<ul style="list-style-type: none"> • chápať informačno-komunikačné prostriedky ako zdroj pravdivých aj nepravdivých informácií • vyhnúť sa poškodeniu zdravia porovnávaním informácií z viacerých zdrojov • eliminovať negatívny vplyv mediálnych, informačno-komunikačných prostriedkov a reklamy na svoj životný štýl • dodržiavať správnu životosprávu, striedať prácu a oddych, poznať príčiny a dôsledky sedavého spôsobu života,

	<ul style="list-style-type: none"> • vedieť posúdiť a dokázať príčiny a dôsledky vzniku impulzívnych porúch (internet, mobil) a virtuálnych závislostí (sociálne siete, chaty)
VYV	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne sa zapájať formou výtvarných prác do podpory zdravého životného štýlu • účasťou na výstavách, akciách • dokázať vyjadriť svoj názor, akceptovať názory iných, byť vnímavý, chápaný, tolerantný, citlivý, empatický
TEV	<ul style="list-style-type: none"> • získať pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu • osvojiť si základy pohybovej kultúry, techniky a taktiky využívaných cvičení správne, zabrániť fyzickému poškodeniu tela, predchádzať úrazom rozvíjať svoju prirodzenú pohyblivosť, dosiahnuť optimálny telesný a pohybový výkon • dodržiavať správnu životosprávu, striedať aktivitu a relaxáciu poznať a dodržiavať správne stravovacie návyky, zloženie a množstvo stravy, predchádzať obezite dodržiavať pitný režim • poznať a dodržiavať zásady bezpečnosti pri pohybe cvičení, športe, v teréne, v prírode, pri letných a zimných hrách a športoch • využívať aktívny pohyb ako kompenzáciu sedavého spôsobu života, ako prevenciu mnohých chronických ochorení a porúch • poznať a ovládať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchranu a pomoci pri cvičení a športe poznať a dodržiavať zásady bezpečnosti cestnej premávky

Koordinátor Zdravej školy každoročne plánuje prednášky, besedy, tvorivé aktivity, súťaže, organizuje a zabezpečuje akcie a činnosti týkajúce sa: zdravého a racionálneho stravovania, zdravých potravín, konzumácie ovocia a zeleniny, významu vitamínov, pitného režimu, konzumácie mlieka a mliečnych výrobkov, pohybu a športu, prevencie obezity, otužovania, osobnej hygieny (ruky, nechty, vlasy, pleť), dentálnej hygieny a predchádzaniu zubnému kazu, zásad poskytovania prvej pomoci pri ohrození zdravia a života, prevencie užívania alkoholu a tabaku a odvykaniu od nich, škodlivosť a vedľajšie účinky nelegálnych a dopingových látok.

Ďalšie aktivity a činnosti sú realizované podľa významných dní týkajúcich sa zdravia:	
September	Deň jablka
	Zeleninové a ovocné šťavy
Október	Svetový deň duševného zdravia – 10. október

	Svetový deň výživy /prevencia obezity/ – 16. október
November	Mesiac úcty k starším
	Európsky týždeň proti drogám /Stop fajčeniu/
December	Svetový deň boja proti AIDS – 1. december
	Vianočné zvyky a obyčaje
Marec	Deň vody – 22. marec
Apríl	Svetový deň zdravia -7. apríl
	Deň Zeme – 22. apríl
Máj	Deň matiek
	Svetový deň mlieka – 17. máj
	Svetový deň bez tabaku – 31. mája
	Zdravé zúbky
Červené stužky	www.cervenestuzky.sk .
Európsky týždeň športu	www.tyzensportu.sk .

Koordinátor Zdravej školy spolupracuje pri realizácii praktických aktivít a činností s pedagógmi a zamestnancami školy, s ČŠPPa P.

Snažíme sa spoločne dosiahnuť zdravý spôsob života pre všetkých, vytvárať vhodné podmienky a zdravé prostredie na prácu a učenie, dodržiavať zásady podpory zdravia, fyzickej a psychickej bezpečnosti, usilujeme sa evokovať u žiakov, učiteľov a zamestnancov školy pocit zodpovednosti za svoje zdravie a viesť ich k zdravému životnému štýlu.

A2 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

1 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozvinúť kľúčové spôsobilosti na úrovni, ktorá je pre žiakov dosiahnuteľná:

- ✓ rozvíjať schopnosti žiaka, jeho kognitívne a psychomotorické procesy,
- ✓ zabezpečiť dostatok podnetov na rozvoj poznávacích schopností, vôľovej a citovej stránky žiaka,
- ✓ rozvíjať individuálne schopnosti, osvojenie si vedomostí, zručností a návykov, pre ďalšiu profesionálnu prípravu,
- ✓ vytvárať správne postoje a dobrý vzťah k ostatným ľuďom, sebe samému a životnému prostrediu,
- ✓ pripraviť žiaka na praktický život tak, aby sa mohol prirodzene integrovať do spoločnosti,
- ✓ rozvíjať komunikačné zručnosti žiaka v materinskom jazyku, IKT, sociálnych vzťahoch,
- ✓ podporovať rozvoj zdravého životného štýlu, rozvíjať hygienické a sebaobslužné návyky,
- ✓ viesť k tolerancii a akceptovaniu iných ľudí, národností, pohlaví,
- ✓ podnecovať žiaka k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- ✓ viesť k uvedomovaniu si hodnoty majetku a vecí a vážiť si ich.

Cieľ vzdelávania viacnásobne postihnutých žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je v súlade s našim ŠkVP. Týmto žiakom poskytnúť čo najoptimálnejšie podmienky pri vzdelávaní sa prostredníctvom využívania špeciálnych a kompenzačných pomôcok. Každému žiakovi je umožnené postupovať podľa vlastných schopností individuálnym tempom, a tak pociťovať a zažívať úspech.

2 STUPEŇ VZDELANIA

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa §16 ods.3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3 DĹŽKA ŠTÚDIA, PODMIENKY, SPÔSOB UKONČENIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle §5 ods. 3 písm. a) zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 19, ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ v znení neskorších predpisov a po zistení potrebných dokladov podľa §32 a v súlade s §46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní i § 7, ods. 1 a 4 Vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych základných školách. Absolventi školy môžu pokračovať v odbornom učilišti a získať nižšie stredné vzdelanie.

Forma organizácie výchovy a vzdelávania v podmienkach našej školy je denná /poldenná v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni/.

Primárne vzdelanie pre žiakov so stredným mentálneho postihnutia - variant B		
Dĺžka štúdia	10 rokov	prípravný a 10 ročníkov
Forma štúdia	Denná	
Spôsob ukončenia štúdia:	c. Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získava primárne vzdelanie.	d. Ukončenie povinnej školskej dochádzky 16. rokov veku alebo absolvovaním posledného ročníka ŠŠ.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie doložkou:	
	c. „Žiak získal primárny stupeň vzdelania“.	d. „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“.
Poskytnutý stupeň vzdelania	Primárne	

4 Profil absolventa

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia majú osvojené kľúčové kompetencie (spôsobilosti) vyplývajúce zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu. Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni. Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

1. osvojiť si sociálne normy, vedomosti, návyky, postoje

- ✓ pripraviť žiaka komunikovať ústnou a písomnou formou /nakol'ko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie/
- ✓ byť empatický, asertívny
- ✓ využívať bežné technické pomôcky komunikácie
- ✓ udržiavať dobré medziľudské vzťahy

2. vnímať prírodu, obdiv, úctu ku všetkým formám života

- ✓ rozvíjať ekologické myslenie
- ✓ využívať matematické znalosti a zručnosti v praktickom živote
- ✓ vnímať prírodné javy a chápať ich vzájomné súvislosti, vedieť porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- ✓ chápať dôležitosť ochrany svojho zdravia

3. pracovať na primárnej úrovni s IKT

- ✓ dokáže samostatne vyhľadávať informácie z kníh, časopisov, médií, internetu
- ✓ získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami, chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, oboznamuje sa s rizikami používania internetu

4. rozvíjať schopnosť učiť sa

- ✓ samostatne pracovať s učebným materiálom, učebnicami, pracovnými zošitmi, rôznymi zdrojmi informácií, rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat'
- ✓ rozvíjať manuálne zručnosti s cieľom uplatnenia sa na trhu práce
- ✓ dosiahnuť radosť z učenia a z vlastnej práce, výsledkov iných
- ✓ rozvinúť schopnosť a túžbu samostatne sa učiť
- ✓ uvedomiť si význam učenia pre jeho následné sa uplatnenie v bežnom živote

5. riešiť problémy

- ✓ vedieť rozoznať a pomenovať problém, premýšľať o jeho príčinách a zaujať stanovisko k riešeniu problému primerane svojim možnostiam a schopnostiam
- ✓ v odôvodnených prípadoch dokáže privolať pomoc

6. rozvoj osobnosti

- ✓ vedieť regulovať svoje správanie v rámci noriem a dokázať predvídať dôsledky negatívneho správania
- ✓ vedieť dodržiavať svoje práva a povinnosti a rešpektovať iných
- ✓ vážiť si sám seba a druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať
- ✓ správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- ✓ vedieť uplatňovať zdravý spôsob života

7. *poznávať kultúrno-historické dedičstvo*

- ✓ poznávať základné druhy umenia na základe zážitkovej formy
- ✓ vnímať a vyjadriť krásu
- ✓ poznávať multikultúrne ľudové zvyky a tradície v rámci regiónu a svojej vlastnej kultúry, osvojiť si základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr
- ✓ ovládať pravidlá spoločenského správania sa v bežnom živote
- ✓ pravidelne spolupracovať s kultúrnymi inštitúciami v meste

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia utvárajú, posilňujú a upevňujú svoje kľúčové kompetencie aj:

- zapájaním sa do celoškolských aktivít,
- zapájaním sa do rôznych akcií (Deň vody, Deň mlieka, karneval, Deň otvorených dverí, Deň matiek...),
- socializačnými vychádzkami do blízkeho, ale aj širšieho okolia školy,
- výletmi na MDD, na konci školského roku,
- besedami,
- návštevou kina, galérie, divadelných predstavení,
- prezentovaním sa na súťažiach (výtvarných, recitačných, speváckych, športových),

Absolventi školy na základe výsledkov svojich individuálnych schopností a možností môžu pokračovať vo vzdelávaní na praktickej škole.

5 VZDELÁVACIE OBLASTI

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
	MATEMATIKA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

6 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

7 UČEBNÉ PLÁNY

Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program													
Vzdelávacia Oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník											Spo- lu
		Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Jazyk a komuniká- cia	slovenský jazyk a literatúra		2+1	2+1	3	3	3	3	3+2	3+2	3+1	3+1	36
	rozvíjanie komunikačnej schopností	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie grafomotorick- ých zručností	2	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1					14
Matematika a práca s informácia- mi	matematika	2+1	2+1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
	informatika								1	1	1	1	4
Človek a príroda	vecné učenie	1+1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	26

Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	5	5	4,5	4,5	51
	svet práce										0,5	0,5	1,5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1+1	1+1	13
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2+1	2+1	2+2	2+2	2+2	2+2	2+2	2+2	2+2	2+2	40
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

Poznámky

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- Vyučovacia hodina má 45 minút. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením škola uplatňuje aj iné spôsoby organizácie vyučovania, podľa platnej legislatívy. V rámci vyučovania je realizovaná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, školského logopéda, špeciálneho pedagóga, psychológa, fyzioterapeuta.
- Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečuje učiteľ a pedagogický asistent.
- V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny sú utvárané zo žiakov najbližších ročníkov.
- V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a zdravotná výchova sa vyučujú v skupinách spoločne pre chlapcov a dievčatá. Skupiny sú utvárané zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede.
- Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je vyučované v dvojhodinových celkoch.

8 ŠPECIFIKÁ VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Edukačný proces je zameraný na maximálny možný rozvoj žiaka s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu jeho nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život. Na schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní na v praktickej škole. Na zabezpečení vzdelávacích potrieb žiaka s mentálnym postihnutím počas vyučovania participuje aj asistent učiteľa.

Pri hodnotení žiaka postupujeme podľa metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu B.“

Individuálny vzdelávací program žiaka obsahuje:

- ✓ základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- ✓ požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- ✓ modifikáciu obsahu vzdelávania,
- ✓ aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- ✓ špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- ✓ požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- ✓ zabezpečenie servisu odborníkov - špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Štruktúra individuálneho vzdelávacieho programu:

I. Základné údaje o žiakovi

II. Diagnostika

- ✓ Závěry a odporúčania aktuálnych odborných vyšetrení
- ✓ Pedagogická diagnostika žiaka (vplyv dg. na výchovno-vzdelávací proces)
- ✓ Prognóza

III. Edukačný model

- ✓ Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie
- ✓ Kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky
- ✓ Personálne zabezpečenie
- ✓ Organizačná forma edukácie
- ✓ Metódy edukácie
- ✓ Spôsob hodnotenia
- ✓ Rámcový učebný plán
- ✓ Rozvrh hodín

IV. Obsah vzdelávania

- ✓ Rozpracovanie vlastného obsahu vzdelávania na týždne (tabuľková forma): predmet, ročník, z ktorého učivo vychádza, počet hodín za týždeň, edukačná téma, pomôcky.

Počet vyučovacích hodín jednotlivých predmetov je daný príslušným ročníkom, teda ročníkom, do ktorého je žiak oficiálne zaradený podľa roku školskej dochádzky. V triede pracuje učiteľ a pedagogický asistent, ktorí zadávajú úlohy na rozvoj kognitívnych procesov a psychomotorických zručností, ktoré sú potrebné pre praktický život žiaka. Vo výchovno-vzdelávacom procese často striedajú činnosti, pracovné tempo, zaraďujú krátke relaxačné prestávky, dodržiavajú psychohygienu u žiakov. Zohľadňujú motorickú instabilitu žiaka, usmerňujú nežiaduce prejavy správania. Na zabezpečení vzdelávacích a relaxačných potrieb žiaka počas vyučovania sa podieľa aj špeciálny pedagóg, psychológ, liečebný pedagóg a fyzioterapeut.

Pri hodnotení žiaka postupujeme podľa Metodického pokynu č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. Žiaka hodnotíme slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu. Priebežné hodnotenie žiaka - hodnotiace pečiatky, slovná pochvala, drobná sladkosť, odmena, nálepka, smajlík.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

- a) priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov, prejavov žiaka na vyučovacích hodinách. Má hlavne motivačný charakter. Učiteľ zohľadňuje vekové, individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- b) celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka v školskom roku. Má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete,
- c) plnenie jednotlivých úloh IVP je hodnotené slovné jedenkrát za štvrtý rok.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Špeciálna základná škola variant B má prípravný ročník a desať ročníkov. Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa ustanovuje takto:

- prípravný ročník až piaty ročník 6 žiakov,
- šiesty ročník až desiaty ročník 8 žiakov.

Počet žiakov v triede je daný v zmysle vyhlášky č. 232 /2016 Z. z. MŠVVaŠ SR z 1. augusta 2016, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách a podľa § 102 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

Najvyšší počet žiakov v triede s rôznymi ročníkmi určený podľa predpisov účinných do 31. augusta 2016 sa zachová do ukončenia výchovy a vzdelávania týchto žiakov. Delenie žiakov na skupiny pri výchove a vzdelávaní podľa štátnych vzdelávacích programov schválených pred 31. augustom 2016 sa zachová do ukončenia výchovy a vzdelávania týchto žiakov.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa prijíma na základe jeho zdravotného znevýhodnenia zaznamenaného v dokumentácii podľa § 11 ods. 9 písm. a) a b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiaka. Pri dobrom zdravotnom stave a psychickej pohode je možný a reálny rozvoj vo všetkých oblastiach. Žiaci majú možnosť navštevovať školský klub detí. Na rozvíjanie záujmovej činnosti žiakov sú v škole zriadené záujmové útvary. Záujmový útvar možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov.

Uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese:

- ✓ Všeobecné, modifikované a špeciálne – motivačné rozprávanie, rozhovor, príklady z praxe, pochvala.
- ✓ Expozičné – opis, vysvetlenie, demonštrácia, pozorovanie, hry, ilustrácia, práca s učebnicou a pracovným listom, multisenzorická, intenzívna spätná väzba, dramatizácia.
- ✓ Fixačné – opakovací rozhovor, nadmerné zvyrazňovanie, domáca príprava, motorický tréning.
- ✓ Klasifikačné – slovné hodnotenie

V edukačnom procese prevláda individuálna forma práce v kombinácii so skupinovým vyučovaním a striedaním výučby s relaxáciou a hrou.

9 POVINNÉ PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Efektívna realizácia školského vzdelávacieho programu si vyžaduje kvalitné personálne obsadenie školy, pričom je potrebné dodržať požiadavky platnej legislatívy.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie /najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérnej pozície/,

- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

Školský logopéd

- logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Školský psychológ

- vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickej diagnostiky /okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka/, na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva.

Liečebný pedagóg

- vykonáva odbornú činnosť v rámci terapeuticko-výchovnej pomoci žiakom, ktorí majú poruchy vývinu alebo správania pre svoje zdravotné znevýhodnenie, žiakom ktorých psychický, emocionálny alebo sociálny vývin je ohrozený. Poskytuje terapeuticko-výchovnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom detí a žiakov, pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, vrátane odborných činností spojených s reedukáciou porúch správania.

Fyzioterapeut

- poskytuje individuálnu rehabilitačnú pomoc žiakovi pri prekonávaní bariér daného postihnutia a pri sebaobsluže. V oblasti edukácie svojimi špecifickými prostriedkami vykonáva liečebnú rehabilitáciu. Podporuje zdravie, zdravý životný štýl, pohybovú životosprávu a kvalitu života mentálne postihnutých žiakov. Poskytuje rehabilitačnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom žiakov.

10 MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Materiálno-technické vybavenie tried napomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.

Špeciálna základná škola je plne organizovaná škola s dennou prevádzkou. Poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom z mesta Liptovský Mikuláš a jeho blízkeho okolia. Škola má dostatočný počet tried pre realizáciu ŠkVP a vyučovania v zmysle platných učebných osnov a plánov pre všetky stupne mentálneho postihnutia.

V budove školy na ul. Kuzmányho, ktorá má upravené bezbariérové prostredie, sa vzdelávajú žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia, s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a autisti. Škola je vybavená učebnými priestormi s relaxačnými kútikmi pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas výchovno-vzdelávacieho procesu. Školské triedy sú vybavené interaktívnymi tabuľami, výškovo nastaviteľným školským nábytkom, polohovacími stolmi. Interiér je vybavený priestorom na odkladanie odevov a obuvi, priechodom na veľkú terasu, ktorá lemuje celý obvod budovy školy. V interiéri sa nachádza PC učebňa vybavená kompenzačnými pomôckami, interaktívnou tabuľou, dotykovými monitormi, špeciálne klávesnice a myši pre viacnásobne postihnutých žiakov, i-Pady, výukové a interaktívne programy, notebooky; školská kuchynka, kabinet pre učiteľov, zborovňa pre pedagogických zamestnancov, sprchy a sociálne zariadenia pre imobilných žiakov. V budove je vybudovaná relaxačná miestnosť – Snoezelen, ktorá slúži

na rozvoj osobnosti detí s mentálnym a viacnásobným postihnutím, sprostredkúva stimuláciu zmyslov bez nutnosti intelektuálneho chápania. V miestnosti Snoezelen sa žiakom poskytuje špeciálne prostredie v pokojnej a príjemnej atmosfére, kde sú zmysly stimulované hudbou, svetelnými efektmi. V pivničných priestoroch sa nachádza fitness centrum na relaxáciu a výučbu zdravotnej telesnej výchovy. V exteriéry školy je vybudovaná oddychová zóna, ktorú tvorí rovná, väčšinou trávnatá plocha, na ktorej sa nachádza multifunkčné ihrisko, preliezky, hojdačky.

V pravom krídle budovy je **Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva** /ďalej len „CŠPP“/ ako súčasť Spojenej školy J. Rumana. Priestory sú dostupné aj pre imobilných klientov.

Priestory CŠPP pre prácu odborných zamestnancov:

- ✓ kancelária pre psychológa - psychologickú diagnostiku a intervencie,
- ✓ kancelária pre špeciálneho pedagóga - špeciálno-pedagogickú diagnostiku a intervencie, sociálno-administratívne činnosti,
- ✓ kancelária pre školského logopéda,
- ✓ kancelária pre liečebno-pedagogickú činnosť,
- ✓ 3 miestnosti pre rehabilitačnú činnosť /vodoliečba, slender stroje, masážna miestnosť/,
- ✓ školiace centrum.

Vybavenie CŠPP potrebnými učebnými a reedukačnými pomôckami: CŠPP disponuje IKT. V celej budove školy je realizovaná optická internetová sieť. K dispozícii je počítačový program Biofeedback variability srdcovej frekvencie, Fono program logopedickej starostlivosti, program rozvoja pozornosti Kupoz, iPady, súprava Lego Dacta, didaktické pomôcky na logopédiu, Pichtov písací stroj, súprava hudobných nástrojov na muzikoterapiu. Repertoár pomôcok plánujeme podľa finančných možností postupne dopĺňať. Centrum má dostatočné vybavenie športovými potrebami a potrebami na zabezpečenie odbornej rehabilitačnej činnosti a zdravotnej telesnej výchovy (vodoliečebnú vaňu, masážny stôl, masážnu špeciálnu stoličku, súpravu lávových kameňov, 6 slender stolov, zdvíhacie zariadenia s vakmi pre imobilných klientov na presun a nácvik chôdze).

Budovy školy neboli postavené ako školské priestory, boli iba upravené pre účely vzdelávania, čo sa odzrkadľuje v mnohých nedostatkoch. Škole chýba telocvičňa, športový areál, školská jedáleň, miestnosť na spoločenské akcie.

Od roku 2012 bolo postupné dopĺňanie kabinetných zbierok a učební modernými didaktickými a kompenzačnými pomôckami. Vybavenie školy sa výrazne zlepšilo, nakoľko prostredníctvom projektov sa podstatne zvýšilo množstvo techniky na škole. Pre žiakov s

viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím boli zakúpené špeciálne kompenzačné pomôcky. K dispozícii sú počítače, notebooky, dataprojektory, TV prijímač, prenosné DVD a CD prehrávače, fotoaparáty, multifunkčné zariadenia, iPady, výučbové programy. Možnosti využívania IKT vo výchovno-vzdelávacom procese sú veľké. Pravidelne sa modernizuje vybavenie kabinetov nákupom najnovších učebných pomôcok, vďaka čomu umožňujeme tvorivejšiu a efektívnejšiu edukáciu. Nosné postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese v špeciálnej základnej škole má pracovné vyučovanie. V tejto oblasti škola absentuje.

Všetkým zamestnancom školy, žiakom a deťom v školskom klube sa poskytuje stravovanie v jedálni Gymnázia M. M. Hodžu, ktorá sa nachádza neďaleko školy.

11 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Na zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri výchove a vzdelávaní zabezpečujeme:

- zdravím prostredím tried /nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie/,
- výrazným označením všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničkami vybavenými podľa predpisov na dostupných miestach.

12 VYUČOVACÍ JAZYK

Vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia prebieha v štátnom jazyku Slovenskej republiky – vyučovacím jazykom slovenským.

13 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútny systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- d) a, hodnotenie a klasifikácia žiakov,
- e) b, hodnotenie zamestnancov školy,
- f) c, hodnotenie školy.

a) Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu. Pri hodnotení žiaka postupujeme podľa Metodického pokynu č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania a správania žiakov je zrozumiteľné, vecné pedagogicky a odborne zdôvodnené. Pri hodnotení rešpektujeme osobnosť každého žiaka, jeho individuality a schopnosti. Súčasťou hodnotenia žiaka je i jeho sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov práce svojich spolužiakov.

b) Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov školy prebieha na základe vopred stanovených kritérií, ktorých súčasťou sú:

- pozorovania, rozhovor,
- hospitácie na vyučovacích hodinách,
- časová náročnosť resp. obťažnosť vyučovacieho predmetu,
- ďalšie vzdelávanie,
- používanie a tvorba učebných pomôcok,
- aplikovanie moderných vyučovacích metód,
- vytváranie bezstresového prostredia pre žiakov,
- hľadanie a prispôbovanie čo najvhodnejších a najúčinnějších metód v rámci vyučovania s cieľom dosiahnuť čo najlepšie výchovno-vzdelávacie výsledky,
- osobná zainteresovanosť na chode školy nad rozsah jeho pracovného času (organizovanie a zapájanie sa do projektovej činnosti, pružné reagovanie na výzvy zadané MŠVVaŠ SR.),
- zapájanie sa do kultúrnych podujatí a prezentácií dobrého mena školy.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov upravuje § 52 zákona 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

c) hodnotenie školy

Na vytvorenie optimálneho modelu edukačného procesu, ktorý by v plnej miere rešpektoval princípy výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov školy, ich možnosti, schopnosti a zlúčil ich s požiadavkami kompetenčného profilu žiaka vzdelávaného na špeciálnej základnej škole je nutné hodnotenie školy zamerať na pravidelné monitorovanie:

- podmienok na vzdelanie,
- priebehu vzdelávania,
- riadenia školy.

Kritériom hodnotenia pre nás bude úroveň spokojnosti detí, žiakov, rodičov i samotných zamestnancov školy, kvalita výsledkov a naplnenie princípov školy.

14 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Podľa § 153 zákona č. 341/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť riaditeľky školy za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania je sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržať, obnoviť, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca potrebné na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti so zreteľom aplikovania moderných metód, foriem a prostriedkov do svojej práce podľa príslušného pracovného zaradenia. Riaditeľka školy vyžaduje od pedagogických zamestnancov školy a odborných zamestnancov poradenského zariadenia, aby boli schopní inovovať obsah a metódy výučby. Skvalitňovať výstupy edukačného procesu a terapeutických intervencií a tak boli pripravení reagovať na potreby detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením. Kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov je podrobne rozpracované v ročnom pláne kontinuálneho vzdelávania, ktorý je súčasťou plánu práce školy.

15 ZAPRACOVANIE A APLIKÁCIA PRIEREZOVÝCH TÉM DO ŠkVP PREDČITATEĽSKÁ A ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ

U žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa zameriavame na rozvíjanie bazálnej úrovne čitateľskej gramotnosti.

Prípravné obdobie je prioritne zamerané na rozvíjanie slovnej zásoby v aktívnej aj pasívnej zložke, porozumenie jednoduchých celkov reči, aktívne počúvanie, dramatizáciu, rozvíjanie fonemického uvedomovania a poznávanie písmen.

V čítaní sa zameriavame na zvládnutie samotného dekodovania (prevod písmen na hlásky) a rozvíjanie jednoduchého porozumenia prečítaného.

Aktivity podporujúce čitateľskú gramotnosť žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia úzko korelujú s ich individuálnou rozvojovou úrovňou.

Plán aktivít:

- rozvíjať predčitateľskú gramotnosť na všetkých vyučovacích hodinách čítaním riekaniek, veršov, rozprávok a príbehov
- listovaním v knihách rozvíjať smerovú orientáciu pri čítaní - zhora nadol, zľava doprava atď.
- v spolupráci s logopédom a špeciálnym pedagógom ČŠPP hrovou formou rozvíjať fonemické uvedomovanie žiakov – uvedomovanie si zvukovej štruktúry slov – slabičnej, hláskovej
- využívať maľované čítanie napomáhajúce rozvíjaniu slovnej zásoby a flexie slov
- využívať prediktabilné texty s jednoduchými, pravidelne sa opakujúcimi vetami pre rozvoj pracovnej sluchovej pamäti
- rozvíjať naratívne zručnosti žiakov, porozumenie jednoduchej dejovej štruktúry prostredníctvom názorného modelovania rozprávok
- využívať jednoduché stratégie práce s textom na rozvíjanie porozumenia čítaného textu – napr. Pyramída, Jednou vetou....
- pri overovaní porozumenia vypočítaného textu využívať metódy tvorivej dramatizácie,
- na hodinách výtvarnej výchovy a pracovného vyučovania vyrábať jednoduché masky vhodné na dramatizáciu rozprávok, tvoriť leporelá z obrázkov najobľúbenejších kníh
- využívať IKT, výukové programy zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti
- využívať prostriedky AAK u žiakov, ktorých reč je nezrozumiteľná alebo sú neverbálni
- na telesnej a športovej výchove využívať rôzne riekanky a didaktické hry spojené s pohybom
- rozvíjať čitateľské kompetencie na všetkých vyučovacích hodinách, v ŠKD, mimoškolskej a záujmovej činnosti
- v edukačnom procese efektívne využívať školskú knižnicu, ako aj ostatné dostupné knižnice, detské časopisy a časopisy vhodné pre mládež
- zapájať sa do aktivít školskej knižnice

- v rámci vyhláseného Roka čitateľskej gramotnosti zapájať žiakov do rôznych aktivít a podujatí poriadaných MŠVVaŠ SR, resp. inými organizáciami na miestnej, regionálnej či celoslovenskej úrovni

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Rodina je prvá, kde spoznáva dieťa zvyky, tradície. Do akej miery, to závisí od každej rodiny individuálne. Naša škola vo výchovno-vzdelávacom procese nadväzuje na rodinnú výchovu.

Multikultúrna výchova sa u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia zameriava predovšetkým na rozvíjanie osobných, sociálnych a, kultúrnych a komunikačných kompetencií. Vede žiakov k pochopeniu, že iný neznamená lepší či horší – len iný.

Plán aktivít:

- vo všetkých predmetoch podporovať sebavedomie žiakov a uplatnenie v skupine, motivovať k tvorivosti v interakcii s druhými ľuďmi, hlavne so slabšími a znevýhodnenými
- podporiť vzťah dieťaťa k prirodzenému poznávaniu odlišných detí a pre neho dovtedy neznámych hier
- prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie dieťaťa, a pokiaľ je to z prevádzkových či morálnych dôvodov možné, rešpektovať ho
- chrániť právo dieťaťa na jeho vlastné vnímanie sveta a podnecovať ostatné deti k tomu istému, avšak pri zachovaní princípu vzájomnosti a spolupráce medzi deťmi
- vzbudzovať ochotu pomáhať druhým, najmä slabším a znevýhodneným deťom
- viesť žiakov k uvedomovaniu si dôsledkov svojho správania v stretnutí s neznámymi ľuďmi. povzbudzovať žiakov so vstupovaním do spolupráce . Ak žiak sám nedokáže rozvinúť spoluprácu, nebráni sa ponukám na spoluprácu.
- viesť žiakov k aktívnemu počúvaniu druhých ľudí, vyjadrovaniu svojich myšlienok, pocitov a postojov kultivovane na úrovni svojho veku a psychických dispozícií
- rozvíjať u žiakov schopnosť spontánne hodnotiť, čo sa mu na jeho okolí páči/nepáči, čo je podľa neho dobré/zlé na veciach a ľuďoch okolo neho. Neodmietat' automaticky hodnotenie vyjadrené druhými ľuďmi.
- učiť žiakov obdarovať, prijať dar, podeliť sa
- viesť žiakov k akceptovaniu rôznorodost' hračiek a predmetov okolo seba a ich vlastností prejavit' záujem o hračky pochádzajúce z inej kultúry

- prostredníctvom zážitkových metód sa na hodinách etickej výchovy zamerať na propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi žiakmi, národmi, ako aj rasovými, národnostnými, etnickými, náboženskými a jazykovými skupinami, a tým predchádzať všetkým formám diskriminácie, intolerancie a rasizmu,
- na triednických hodinách viesť rozhovory, zameriavať sa na eliminovanie problémov segregácie rómskych žiakov, žiakov s viacnásobným postihnutím v škole
- zapojiť do svojho vyjadrenia motorické prvky z iných kultúr vo svojom okolí a improvizuje s nimi
- v rámci socializačných vychádzok do okolia školy poskytovať dostatok podnetov pre zažitie mnohorakosti sveta. – podnecovať zvedavosť a záujem o okolie
- viesť žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.
- podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre
- v spolupráci so psychológom CČPP rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí
- spolupracovať s koordinátorom pre ľudské práva a práva detí, s výchovným poradcom, psychologičkou ČŠPP a vedením školy
- zapájať žiakov prostredníctvom aktivizujúcich metód do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv
- organizovať besedy a prednášky v spolupráci s príslušníkmi mestskej polície Liptovský Mikuláš v oblasti diskriminácie, prevencie kriminality, intolerancie a patologických javov u detí
- exkurzie, návštevy pamätných miest v blízkom okolí školy – návšteva synagógy v Liptovskom Mikuláši

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Globálne vzdelávanie je výchovou ku komplexnej zodpovednosti za život, za svet. Cieľom globálneho vzdelávania je viesť žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia k uvedomovaniu si, že svojimi postojmi, správaním a konaním ovplyvňujú svoje okolie.

Globálne vzdelávanie sa v školskom vzdelávacom programe bude vyučovať v predmetoch - vecné učenie, etická, náboženská výchova v témach, ktoré budú zamerané na:

- sebaopoznanie, sebahodnotenie, sebareflexiu

- utváranie vlastného pohľadu na svet
- poznanie a rešpektovanie pohľadu iných na svet
- toleranciu a znášanlivosť
- rešpektovanie názoru iných
- budovanie dobrých vzťahov k okoliu

Prostredníctvom environmentálnej výchovy vedieme žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia k elementárnemu poznaniu podstaty ekologických zákonitostí, k rozvíjaniu estetického cítenia a formovanie citového, humánneho a morálneho vzťahu k ochrane životného prostredia.

Cieľom environmentálnej výchovy je osvojovanie si primeraných vedomostí a poznatkov o prírode a jej ochrane, osvojovanie si zručností a návykov pri ochrane prírody, pestovaní a ošetrovaní rastlín. Environmentálnej výchove sa v školskom vzdelávacom programe venujeme v predmetoch vecné učenie, pracovné vyučovanie, telesná výchova, výtvarná výchova.

Plán aktivít:

- zapájať sa do súťaží s environmentálnou tematikou
- šetrenia školských pomôcok a zariadení
- šetrenia úžitkovej vody a elektrickej energie
- čistenia okolia školy
- čistenia areálu školy
- environmentálnych vychádzok do prírody, pozorovaním prírody
- účasťou na aktivitách spojených s čistením parkov, verejných priestranstiev pri príležitosti Dňa Zeme
- prostredníctvom vychádzok do okolia školy rozvíjať emocionálny vzťah k prírode, ochrane života, spoznávať krásu prírody, naučiť sa ju vnímať,
- poznať nebezpečenstvo vyplývajúce z dotýkania sa neznámych zvierat
- prostredníctvom využitia rôznych pracovných a výtvarných techník poznať, – rozlíšiť a určiť na základe priameho alebo sprostredkovaného pozorovania niektoré domáce, lesné a exotické zvieratá, vtáky a voľne žijúce živočíchy
- zvládnuť turistickú vychádzku do blízkeho prírodného okolia
- šetrenia potravín a surovín pri príprave jedál v cvičnej školskej kuchynke
- hospodárneho zaobchádzania s jedlom, potravinami
- separovania odpadu (plasty, sklo, papier, kov, olej)
- kompostovania rastlinného odpadu zo školskej záhrady

- prejaviteľ vzťah a ochrannárske postoje k prírodnému prostrediu a stvárať ich prostredníctvom rôznych umeleckých výrazových prostriedkov v rámci výtvarnej výchovy
- prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu (nezahadzovať odpadky, hrabať lístie atď.) v rámci rozvoja komunikačných schopností rozprávať pocity, zážitky, dojmy zo starostlivosti o prírodu a zobrazovať ich

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Vyučovanie finančnej gramotnosti má svoje špecifiká a odlišnosti u skupiny žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia. Učitelia v čo najväčšej miere pracujú s príkladmi, ktoré sú blízke ich kognitívnej úrovni a každodennému životu. Prostredníctvom námetových hier vytvárajú situácie z bežného života tak, aby žiaci pochopili príklady zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti.

V samotnom vyučovacom procese začleňujeme finančné vzdelávanie do príslušných tematických výchovnovzdelávacích plánov a rozvíjame u žiakov vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje spojené s finančnou gramotnosťou.

Témy finančnej gramotnosti sú zapracované v predmetoch: rozvíjanie komunikačných schopností, vecné učenie, matematika, pracovné vyučovanie, etická výchova, triednická hodina.

Plán aktivít:

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

- slovo re-KLAM-a - nie všetko, čo sa v nej uvádza je pravda
- zodpovednosť k osobným veciam
- urobiť zoznam želaní a potrieb a určiť poradie dôležitosti
- urobiť zoznam základných životných potrieb a premyslieť ich finančnú náročnosť (môžem si kúpiť len to, na čo mám peniaze)

Plánovanie, príjem a práca

- učiť ich hodnotu peňazí, čo si za ne človek môže alebo nemôže kúpiť, ako s peniazmi hospodárne narábať
- pomenovať základné ľudské hodnoty - život, zdravie, rodina
- pomenovať základné ľudské potreby - jedlo, šatstvo, veci osobnej potreby, hračky, teplo,... peniaze
- robiť zoznam životných potrieb v domácnosti, ktoré musia rodičia platiť zo mzdy (elektrika, plyn, voda, odpad, potraviny)

- posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny, vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti
- uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti
- osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole a mimo nej
- poznať hodnotu zariadení, s ktorými žiak pracuje a vážiť si ich: počítač, tlačiareň, digitálny fotoaparát

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

- pojem peniaze, poznávanie mincí
- posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny
- pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze
- vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti
- uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti
- osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej
- oboznámiť sa s pojmami bohatstvo – chudoba

Úver a dlh

- požičiavanie osobných vecí spolužiakom, dôveryhodnosť človeka, čo sa môže stať pri požičiavaní
- požičiavanie kníh z knižnice - po prečítaní vrátiť v termíne a nepoškodenú

Sporenie a investovanie

- banka, akú úlohu plní – exkurzia
- vysvetliť žiakom zmysel sporenia - šetrenie do pokladničiek a pod.

Riadenie rizika a poistenie

- vysvetliť pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi / zadĺženie sa v dôsledku väčších výdavkov ako príjmov, vreckové na týždeň miniem za dva dni a požičiam si od kamaráta/
- poistenie a jeho význam v prípade výletu alebo exkurzie.

A3 VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM A HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

1 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozvinúť kľúčové spôsobilosti na úrovni, ktorá je pre žiakov dosiahnuteľná:

- ✓ maximálne rozvíjať schopnosti žiaka, jeho kognitívne a psychomotorické procesy,
- ✓ zabezpečiť dostatok podnetov na rozvoj poznávacích schopností, vôľovej a citovej stránky žiaka,
- ✓ rozvíjať individuálne schopnosti, osvojenie si vedomostí, zručností a návykov,
- ✓ vytvárať správne postoje a dobrý vzťah k ostatným ľuďom,
- ✓ pripraviť žiaka na praktický život tak, aby sa mohol prirodzene integrovať do spoločnosti primerane k jeho schopnostiam,
- ✓ podporovať rozvoj zdravého životného štýlu, rozvíjať hygienické a sebaobslužné návyky,
- ✓ viesť k uvedomovaniu si hodnoty majetku a vecí a vážiť si ich.

Cieľom vzdelávania postihnutých žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je v súlade s naším ŠkVP týmto žiakom poskytnúť čo najoptimálnejšie podmienky pri vzdelávaní sa prostredníctvom využívania špeciálnych a kompenzačných pomôcok. Každému žiakovi je umožnené postupovať podľa vlastných schopností individuálnym tempom a tak pociťovať a zažívať úspech.

2 STUPEŇ VZDELANIA

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3 DĹŽKA ŠTÚDIA, PODMIENKY, SPÔSOB UKONČENIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle §5 ods. 3 písm. a) zákon č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 19, ods. 4 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní /školský zákon/ v znení neskorších predpisov a po zistení potrebných dokladov podľa §32 a v súlade s §46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní i § 7, ods. 1 a 4 Vyhlášky MŠ SR č.

322/2008 Z. z. o špeciálnych základných školách. Absolventi školy môžu pokračovať v odbornom učilišti a získať nižšie stredné vzdelanie.

Forma organizácie výchovy a vzdelávania v podmienkach našej školy je denná /poldenná v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni/.

Primárne vzdelanie pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia- variant C. Absolventi môžu pokračovať v praktickej škole.		
Dĺžka štúdia	10 rokov	
Forma štúdia	Denná	
Spôsob ukončenia štúdia:	e. Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získava primárne vzdelanie.	f. Ukončenie povinnej školskej dochádzky 16. rokov veku alebo absolvovaním posledného ročníka ŠŠ.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie doložkou:	
	e. „Žiak získal primárny stupeň vzdelania“.	f. „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“.
Poskytnutý stupeň vzdelania	Primárne	

4 PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach individuálnych psychických a fyzických možností a schopností. Mal by mať vybudované sociálne vzťahy v užšom a širšom sociálnom prostredí. Jeho úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka /všeobecné rozumové schopnosti, pridružené postihnutia,.../. Absolvent sa môže na základe výsledkov svojich individuálnych schopností zaradiť do praktickej školy.

Disponuje v rámci svojich schopností s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

1. osvojiť si sociálne normy, vedomosti, návyky, postoje

- ✓ vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- ✓ dokáže používať základné matematické myslenie a znalosti a zručnosti v praktickom živote,

2. pracovať na primárnej úrovni s IKT

- ✓ dokáže využívať základné informačné, komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ✓ osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- ✓ komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,

3. rozvíjať schopnosť učiť sa

- ✓ rozumie hovorenému slovu /textu/ v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni,
- ✓ dosahuje radosť z učenia, z vlastnej práce, teší sa z výsledkov iných,

4. riešiť problémy

- ✓ vníma problémové situácie v triede, dokáže rozoznať a pomenovať problém, premýšľať o jeho príčinách a s pomocou pedagóga zaujať stanovisko k riešeniu problému,

5. rozvoj osobnosti

- ✓ uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- ✓ uplatňuje základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou jeho zovňajšku,

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia si utvárajú, posilňujú a upevňujú svoje kľúčové kompetencie aj:

- zapájaním sa do celoškolských aktivít,
- zapájaním sa do rôznych akcií a projektov (Deň vody, Deň mlieka, karneval, Deň otvorených dverí, Deň matiek...),
- socializačnými vychádzkami do blízkeho, ale aj širšieho okolia školy,
- výletmi na MDD, na konci školského roka,
- besedami,
- návštevou kina, galérie, divadelných predstavení.

5 VZDELÁVACIE OBLASTI

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S
ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE
PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNÉ UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

6 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

7 UČEBNÉ PLÁNY

Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Štátny vzdelávací program/Školský vzdelávací program													
Vzdelávacia Oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník											Spolu
		Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3+2	3+2	3+1	3+1	3+1	3+1	51
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18

	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	informatika								0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	4
Človek a príroda	vecné učenie	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	22
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova								1	1	1	1	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5+ 0,5	2,5+ 0,5	2,5+ 0,5	2,5+ 0,5	29
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Poznámky:

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Člení sa na vzdelávaciu a relaxačnú časť. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa, s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia,

narušenia. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy.

3. Vyučovacie predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednododinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť do blokového vyučovania.
4. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
5. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
6. Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej štyroch žiakov.

8 ŠPECIFIKÁ VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Pri organizácii vyučovania sa odporúča predovšetkým blokové vyučovanie. Vyučovanie sa člení na vzdelávaciu a relaxačnú časť.

Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu školský logopéd.

Pri výchove a vzdelávaní žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je na vyučovaní prítomný asistent učiteľa.

Pri vypracovávaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP) je potrebné vychádzať zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

Pri hodnotení žiaka postupujeme podľa metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu C.“

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Špeciálna základná škola variant C má prípravný ročník a desať ročníkov. Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa ustanovuje takto:

- prípravný ročník až piaty ročník 5 žiakov,
- šiesty ročník až desiaty ročník 6 žiakov.

Počet žiakov v triede je daný v zmysle vyhlášky č. 232 /2016 Z. z. MŠVVaŠ SR z 1. augusta 2016, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách a podľa § 102 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Najvyšší počet žiakov v triede s rôznymi ročníkmi určený podľa predpisov účinných do 31. augusta 2016 sa zachová do ukončenia výchovy a vzdelávania týchto žiakov. Delenie žiakov na skupiny pri výchove a vzdelávaní podľa štátnych vzdelávacích programov schválených pred 31. augustom 2016 sa zachová do ukončenia výchovy a vzdelávania týchto žiakov.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa prijíma na základe jeho zdravotného znevýhodnenia zaznamenaného v dokumentácii podľa § 11 ods. 9 písm. a) a b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiaka. Pri dobrom zdravotnom stave a psychickej pohode je možný a reálny rozvoj vo všetkých oblastiach. Žiaci majú možnosť navštevovať školský klub detí. Na rozvíjanie záujmovej činnosti žiakov sú v škole zriadené záujmové útvary. Záujmový útvar možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov.

Uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese:

- ✓ Všeobecné, modifikované a špeciálne – motivačné rozprávanie, rozhovor, príklady z praxe, pochvala.
- ✓ Expozičné – opis, vysvetlenie, demonštrácia, pozorovanie, hry, ilustrácia, práca s učebnicou a pracovným listom, multisenzorická, intenzívna spätná väzba, dramatizácia.
- ✓ Fixačné – opakovací rozhovor, nadmerné zvyrazňovanie, domáca príprava, motorický tréning.
- ✓ Klasifikačné – slovné hodnotenie.

V edukačnom procese prevláda individuálna forma práce v kombinácii so skupinovým vyučovaním a striedaním výučby s relaxáciou a hrou.

9 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Efektívna realizácia školského vzdelávacieho programu si vyžaduje kvalitné personálne obsadenie školy, pričom je potrebné dodržať požiadavky platnej legislatívy.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie /najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérnej pozície/,
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickkej, logopedickej, špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

Školský logopéd

- logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné

poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Školský psychológ

- vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickkej diagnostiky /okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka/, na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva.

Liečebný pedagóg

- vykonáva odbornú činnosť v rámci terapeuticko-výchovnej pomoci žiakom, ktorí majú poruchy vývinu alebo správania pre svoje zdravotné znevýhodnenie, žiakom ktorých psychický, emocionálny alebo sociálny vývin je ohrozený. Poskytuje terapeuticko-výchovnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom detí a žiakov, pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, vrátane odborných činností spojených s reedukáciou porúch správania.

Fyzioterapeut

- poskytuje individuálnu rehabilitačnú pomoc žiakovi pri prekonávaní bariér daného postihnutia a pri sebaobsluže. V oblasti edukácie svojimi špecifickými prostriedkami vykonáva liečebnú rehabilitáciu. Podporuje zdravie, zdravý životný štýl, pohybovú životosprávu a kvalitu života mentálne postihnutých žiakov. Poskytuje rehabilitačnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom žiakov.

10 MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Materiálno-technické vybavenie tried napomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.

Špeciálna základná škola je plne organizovaná škola s dennou prevádzkou. Poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom z mesta Liptovský Mikuláš a jeho blízkeho okolia. Škola má dostatočný počet tried pre realizáciu ŠkVP a vyučovania v zmysle platných učebných osnov a plánov pre všetky stupne mentálneho postihnutia.

V budove školy na ul. Kuzmányho, ktorá má upravené bezbariérové prostredie, sa vzdelávajú žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia, s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a autisti. Škola je vybavená učebnými priestormi s relaxačnými kútikmi pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas výchovno-vzdelávacieho procesu. Školské triedy sú vybavené interaktívnymi tabuľami, výškovo

nastaviteľným školským nábytkom, polohovacími stolmi. Interiér je vybavený priestorom na odkladanie odevov a obuvi, priechodom na veľkú terasu, ktorá lemuje celý obvod budovy školy. V interiéri sa nachádza PC učebňa vybavená kompenzačnými pomôckami, interaktívnou tabuľou, dotykovými monitormi, špeciálne klávesnice a myši pre viacnásobne postihnutých žiakov, iPady, výukové a interaktívne programy, notebooky; školská kuchynka, kabinet pre učiteľov, zborovňa pre pedagogických zamestnancov, sprchy a sociálne zariadenia pre imobilných žiakov. V budove je vybudovaná relaxačná miestnosť – Snoezelen, ktorá slúži na rozvoj osobnosti detí s mentálnym a viacnásobným postihnutím, sprostredkúva stimuláciu zmyslov bez nutnosti intelektuálneho chápania. V miestnosti Snoezelen sa žiakom poskytuje špeciálne prostredie v pokojnej a príjemnej atmosfére, kde sú zmysly stimulované hudbou, svetelnými efektmi. V pivničných priestoroch sa nachádza fitness centrum na relaxáciu a výučbu zdravotnej telesnej výchovy. V exteriéri školy je vybudovaná oddychová zóna, ktorú tvorí rovná, väčšinou trávnatá plocha, na ktorej sa nachádza multifunkčné ihrisko, preliezky, hojdačky.

V pravom krídle budovy je **Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva** /ďalej len „CŠPP“/ ako súčasť Spojenej školy J. Rumana. Priestory sú dostupné aj pre imobilných klientov.

Priestory CŠPP pre prácu odborných zamestnancov:

- ✓ kancelária pre psychológa - psychologickú diagnostiku a intervencie,
- ✓ kancelária pre špeciálneho pedagóga - špeciálno-pedagogickú diagnostiku a intervencie, sociálno-administratívne činnosti,
- ✓ kancelária pre školského logopéda,
- ✓ kancelária pre liečebno-pedagogickú činnosť,
- ✓ 3 miestnosti pre rehabilitačnú činnosť /vodoliečba, slender stroje, masážna miestnosť/,
- ✓ školiace centrum.

Vybavenie CŠPP potrebnými učebnými a reedukačnými pomôckami: CŠPP disponuje IKT. V celej budove školy je realizovaná optická internetová sieť. K dispozícii je počítačový program Biofeedback variability srdcovej frekvencie, Fono program logopedickej starostlivosti, program rozvoja pozornosti Kupo, iPady, súprava Lego Dacta, didaktické pomôcky na logopédiu, Pichtov písací stroj, súprava hudobných nástrojov na muzikoterapiu. Repertoár pomôcok plánujeme podľa finančných možností postupne dopĺňať. Centrum má dostatočné vybavenie športovými potrebami a potrebami na zabezpečenie odbornej rehabilitačnej činnosti a zdravotnej telesnej výchovy (vodoliečebnú vaňu, masážny stôl,

masážnu špeciálnu stoličku, súpravu lávových kameňov, 6 slender stolov, zdvíhacie zariadenia s vakmi pre imobilných klientov na presun a nácvik chôdze).

Budovy školy neboli postavené ako školské priestory, boli iba upravené pre účely vzdelávania, čo sa odzrkadľuje v mnohých nedostatkoch. Škole chýba telocvičňa, športový areál, školská jedáleň, miestnosť na spoločenské akcie.

Od roku 2012 bolo postupné dopĺňanie kabinetných zbierok a učební modernými didaktickými a kompenzačnými pomôckami. Vybavenie školy sa výrazne zlepšilo, nakoľko prostredníctvom projektov sa podstatne zvýšilo množstvo techniky na škole. Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím boli zakúpené špeciálne kompenzačné pomôcky. K dispozícii sú počítače, notebooky, dataprojektory, TV prijímač, prenosné DVD a CD prehrávače, fotoaparáty, multifunkčné zariadenia, iPady, výučbové programy. Možnosti využívania IKT vo výchovno-vzdelávacom procese sú veľké. Pravidelne sa modernizuje vybavenie kabinetov zakupovaním najnovších učebných pomôcok, vďaka čomu umožňujeme tvorivejšiu a efektívnejšiu edukáciu. Nosné postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese v špeciálnej základnej škole má pracovné vyučovanie. V tejto oblasti škola absentuje potrebným priestorovým a materiálno-technickým zabezpečením.

Všetkým zamestnancom školy, žiakom a deťom v školskom klube sa poskytuje stravovanie v jedálni Gymnázia M. M. Hodžu, ktorá sa nachádza neďaleko školy.

11 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Na zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri výchove a vzdelávaní zabezpečujeme:

- zdravím prostredím tried /nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie/,
- výrazným označením všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničkami vybavenými podľa predpisov na dostupných miestach,

- dodržiavaním zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

V škole zabezpečujeme bezpečné a zdravie vyhovujúce podmienky na vyučovanie a vykonávame:

- pravidelné poučenie žiakov o ochrane zdravia,
- pravidelné školenie zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- pravidelné školenie zamestnancov o požiarnej ochrane,
- sú vykonávané pravidelné kontroly BOZP a PO,
- sú vykonávané predpísané revízie a odstraňujú sa zistené nedostatky,
- škola dodržiava štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov,
- pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa §2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z.z.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní je podrobne rozpracovaná v prevádzkovom a školskom poriadku.

12 VYUČOVACÍ JAZYK

Vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia prebieha v štátnom jazyku Slovenskej republiky – vyučovací jazyk slovenský.

13 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- a, hodnotenie a klasifikácia žiakov,
- b, hodnotenie zamestnancov školy,
- c, hodnotenie školy.

a) Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu. Pri hodnotení žiaka postupujeme podľa Metodického pokynu č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania a správania žiakov je zrozumiteľné, vecné pedagogický a odborne zdôvodnené. Pri hodnotení rešpektujeme osobnosť každého žiaka, jeho

individuality a schopnosti. Súčasťou hodnotenia žiaka je i jeho sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov práce svojich spolužiakov.

b) Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov školy prebieha na základe vopred stanovených kritérií, ktorých súčasťou sú:

- pozorovania, rozhovor,
- hospitácie na vyučovacích hodinách,
- časová náročnosť resp. obťažnosť vyučovacieho predmetu,
- ďalšie vzdelávanie,
- používanie a tvorba učebných pomôcok,
- aplikovanie moderných vyučovacích metód,
- vytváranie bezstresového prostredia pre žiakov,
- hľadanie a prispôsobovanie čo najvhodnejších a najúčinnnejších metód v rámci vyučovania s cieľom dosiahnuť čo najlepšie výchovno-vzdelávacie výsledky,
- osobná zainteresovanosť na chode školy nad rozsah jeho pracovného času (organizovanie a zapájanie sa do projektovej činnosti, pružné reagovanie na výzvy zadané MŠVVaŠ SR.),
- zapájanie sa do kultúrnych podujatí a prezentácii dobrého mena školy.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov upravuje § 52 zákona 317/2009 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

c) hodnotenie školy

Na vytvorenie optimálneho modelu edukačného procesu, ktorý by v plnej miere rešpektoval princípy výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov školy, ich možnosti, schopnosti a zlúčil ich s požiadavkami kompetenčného profilu žiaka vzdelávaného na špeciálnej základnej škole je nutné hodnotenie školy zamerať na pravidelné monitorovanie:

- podmienok na vzdelanie,
- priebehu vzdelávania,
- riadenia školy.

Kritériom hodnotenia pre nás bude úroveň spokojnosti detí, žiakov, rodičov i samotných zamestnancov školy, kvalita výsledkov a naplnenie princípov školy.

14 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Podľa § 153 zákona č. 341/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehĺbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť riaditeľky školy za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania je sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržať, obnoviť, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca potrebné na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti so zreteľom aplikovania moderných metód, foriem a prostriedkov do svojej práce podľa príslušného pracovného zaradenia. Riaditeľka školy vyžaduje od pedagogických zamestnancov školy a odborných zamestnancov poradenského zariadenia, aby boli schopní inovovať obsah a metódy výučby. Skvalitňovať výstupy edukačného procesu a terapeutických intervencií a tak boli pripravení reagovať na potreby detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením. Kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov je podrobne rozpracované v ročnom pláne kontinuálneho vzdelávania, ktorý je súčasťou plánu práce školy.

15 ZAPRACOVANIE A APLIKÁCIA PRIEREZOVÝCH TÉM DO ŠkVP PREDČITATELSKÁ A ČITATELSKÁ GRAMOTNOSŤ

U žiakov s ťažkým až hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa zameriavame na rozvíjanie bazálnej úrovne čitateľskej gramotnosti.

Prípravné obdobie je prioritne zamerané na rozvíjanie slovnej zásoby v aktívnej aj pasívnej zložke, nácvik využívania prostriedkov AAK, porozumenie jednoduchých celkov reči, aktívne počúvanie, dramatizáciu, rozvíjanie fonematického uvedomovania a objavovanie tvarov písmen.

V čítaní sa zameriavame na zvládnutie samotného dekódovania (poznávanie písmena a ich prevod na hlásky) a rozvíjanie jednoduchého porozumenia prečítaného.

Aktivity podporujúce čitateľskú gramotnosť žiakov s ťažkým stupňom mentálneho postihnutia úzko korelujú s ich individuálnou rozvojovou úrovňou.

Plán aktivít:

- rozvíjať predčitateľskú gramotnosť na všetkých vyučovacích hodinách čítaním riekaniek, veršov, rozprávok a príbehov,
- listovaním v knihách rozvíjať smerovú orientáciu pri čítaní - zhora nadol, zľava doprava atď. ,
- v spolupráci s logopédom a špeciálnym pedagógom ČŠPP hrovou formou rozvíjať fonematické uvedomovanie žiakov –diferenciácia zvukov, rytmizácia riekaniek, pesničiek,
- využívať prostriedky AAK u žiakov, ktorých reč je nezrozumiteľná alebo sú neverbálni,
- globálne čítanie u neverbálnych žiakov,
- využívanie prostriedkov neverbálnej komunikácie u žiakov (mimika, gestá, vizuálne motorické znaky),
- využívať rôzne predmety, obrázky, fotografie, piktogramy,
- využívanie doplnkové komunikačné prostriedky – tablet, ozvučené knihy, maňušky,
- rozvíjať naratívne zručnosti žiakov, porozumenie jednoduchej dejovej štruktúry prostredníctvom názorného modelovanie rozprávok,
- pri overovaní porozumenia vypočutého textu využívať metódy tvorivej dramatizácie,
- na hodinách výtvarnej výchovy a pracovného vyučovania vyrábať jednoduché masky vhodné na dramatizáciu rozprávok, tvoriť leporelá z obrázkov najobľúbenejších kníh,
- využívať IKT, výukové programy zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- na telesnej a športovej výchove využívať rôzne riekanky a didaktické hry spojené s pohybom,
- rozvíjať čitateľské kompetencie na všetkých vyučovacích hodinách, v ŠKD, mimoškolskej a záujmovej činnosti,
- v edukačnom procese efektívne využívať školskú knižnicu, ako aj ostatné dostupné knižnice, detské časopisy a časopisy vhodné pre mládež,
- zapájať sa do aktivít školskej knižnice,
- v rámci vyhláseného Roka čitateľskej gramotnosti zapájať žiakov do rôznych aktivít a podujatí organizovaných MŠVVaŠ SR, resp. inými organizáciami na miestnej, regionálnej či celoslovenskej úrovni.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Rodina je prvá kde spoznáva dieťa zvyky, tradície. Do akej miery, to závisí od každej rodiny individuálne. Naša škola vo výchovno-vzdelávacom procese nadväzuje na rodinnú

výchovu. Multikultúrna výchova sa u žiakov s ťažkým až hlbokým stupňom mentálneho postihnutia zameriava predovšetkým na rozvíjanie bazálnych osobných, sociálnych, kultúrnych a komunikačných kompetencií.

Plán aktivít:

- budovať sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí,
- vo všetkých predmetoch podporovať sebavedomie žiakov a uplatnenie v skupine, motivovať k tvorivosti v interakcii s druhými ľuďmi, hlavne so slabšími a znevýhodnenými,
- chrániť právo dieťaťa na jeho vlastné vnímanie sveta a podnecovať ostatné deti k tomu istému, avšak pri zachovaní princípu vzájomnosti a spolupráce medzi deťmi,
- vzbudzovať ochotu pomáhať druhým, najmä slabším deťom,
- viesť žiakov k uvedomovaniu si dôsledkov svojho správania v stretnutí s neznámymi ľuďmi,
- povzbudzovať žiakov so vstupovaním do spolupráce,
- ak žiak sám nedokáže rozvinúť spoluprácu, nebráni sa ponukám na spoluprácu,
- viesť žiakov k aktívnemu počúvaniu druhých ľudí, vyjadrovaniu svojich myšlienok, pocitov a postojov kultivovane na úrovni svojho veku a psychických dispozícií,
- rozvíjať u žiakov schopnosť spontánne hodnotiť, čo sa mu na jeho okolí páči/nepáči, čo je podľa neho dobré/zlé na veciach a ľuďoch okolo neho, neodmietat' automaticky hodnotenie vyjadrené druhými ľuďmi,
- učiť žiakov obdarovať, prijať dar, podeliť sa,
- viesť žiakov k akceptovaniu rôznorodosti hračiek a predmetov okolo seba a ich vlastností, prejavíť záujem o hračky pochádzajúce z inej kultúry,
- prostredníctvom zážitkových metód sa na hodinách etickej výchovy zamerať na propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi žiakmi, národmi, ako aj rasovými, národnostnými, etnickými, náboženskými a jazykovými skupinami, a tým predchádzať všetkým formám diskriminácie, intolerancie a rasizmu,
- v rámci socializačných vychádzok do okolia školy poskytovať dostatok podnetov pre zažitie mnohorakosti sveta – podnecovať zvedavosť a záujem o okolie,
- v spolupráci so psychológom CČPP rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí,

- spolupracovať s koordinátorom prevencie a sociálno-patologických javov, s výchovným poradcom, psychologičkou ČŠPP a vedením školy,
- organizovať besedy a prednášky v spolupráci s príslušníkmi mestskej polície v oblasti diskriminácie, prevencie kriminality, intolerancie a patologických javov u detí,
- exkurzie, návštevy pamätných miest v blízkom okolí školy – návšteva synagógy v Liptovskom Mikuláši.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Globálne vzdelávanie je výchovou ku komplexnej zodpovednosti za život, za svet. Cieľom globálneho vzdelávania je viesť žiakov s ťažkým až hlbokým stupňom mentálneho postihnutia k uvedomovaniu si, že svojimi postojmi a správaním ovplyvňujú svoje najbližšie okolie, viesť ich k aspoň čiastočnej zodpovednosti za svoje konanie.

Globálne vzdelávanie sa v školskom vzdelávacom programe bude prelínať celým výchovno-vzdelávacím procesom a bude zamerané na:

- sebapoznanie, sebahodnotenie, sebareflexiu
- utváranie vlastného pohľadu na svet
- poznanie a rešpektovanie pohľadu iných na svet
- toleranciu a znášateľnosť
- rešpektovanie názoru iných
- budovanie dobrých vzťahov k okoliu.

Prostredníctvom environmentálnej výchovy vedieme žiakov s ťažkým až hlbokým stupňom mentálneho postihnutia k rozvíjaniu estetického cítenia a formovanie citového, humánneho a morálneho vzťahu k životnému prostrediu.

Cieľom environmentálnej výchovy je osvojovanie si elementárnych vedomostí a poznatkov o prírode a jej ochrane, osvojovanie si zručností a návykov pri ochrane prírody, pestovaní a ošetrovaní rastlín. Environmentálnej výchove sa v školskom vzdelávacom programe venujeme predovšetkým v predmetoch vecné učenie, pracovné vyučovanie, telesná výchova, výtvarná výchova.

Plán aktivít:

- zapájať sa do súťaží s environmentálnou tematikou,
- šetrenia školských pomôcok a zariadení,
- šetrenia úžitkovej vody a elektrickej energie,
- čistenia okolia školy,
- čistenia areálu školy,

- environmentálnych vychádzok do prírody, pozorovaním prírody,
- účasťou na aktivitách spojených s čistením parkov, verejných priestranstiev pri príležitosti Dňa Zeme,
- prostredníctvom vychádzok do okolia školy rozvíjať emocionálny vzťah k prírode, ochrane života, spoznávať krásu prírody, naučiť sa ju vnímať,
- poznať nebezpečenstvo vyplývajúce z dotýkania sa neznámych zvierat,
- prostredníctvom využitia rôznych pracovných a výtvarných techník poznať – rozlíšiť a určiť na základe priameho alebo sprostredkovaného pozorovania niektoré domáce, lesné a exotické zvieratá, vtáky a voľne žijúce živočíchy,
- zvládnuť turistickú vychádzku do blízkeho prírodného okolia.

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Vyučovanie finančnej gramotnosti má svoje špecifiká a odlišnosti u skupiny žiakov s ťažkým až hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a je rozvíjaná na elementárnej úrovni.

Učители v čo najväčšej miere pracujú s príkladmi, ktoré sú blízke ich kognitívnej úrovni, individuálnych schopnostiam s prihliadnutím na pridružené postihnutia. V samotnom vyučovacom procese začleňujeme finančné vzdelávanie do príslušných IVP žiakov. Témy finančnej gramotnosti sú zapracované v predmetoch: vecné učenie, matematika, pracovné vyučovanie.

Plán aktivít:

Matematika

- triedenie predmetov podľa jedného kritéria s pomocou alebo samostatne
- porovnávanie predmetov s pomocou alebo samostatne
- priradovanie množstva predmetov k číslu s pomocou alebo samostatne
- vytváranie skupín predmetov s pomocou alebo samostatne
- oboznamovanie sa s mincami

Vecné učenie

- orientácia v čase
- orientácia v priestore - pohybovanie sa v priestore triedy, školy, poznávanie najbližšieho okolia školy.
- orientácia sa v bežných životných situáciách
- zvládnuť jednoduchý nákup s pomocou

Pracovné vyučovanie

- odkladanie predmetov na určené miesto čiastočne s pomocou alebo samostatne,

- odkladanie smetí do koša s pomocou čiastočne s pomocou alebo samostatne,
- zapínanie a vypínanie osvetlenia čiastočne s pomocou alebo samostatne
- púšťanie vody - páková batéria, kohútik čiastočne s pomocou alebo samostatne,
- primerané používanie predmetov, hračiek čiastočne s pomocou alebo samostatne,
- oboznamovanie sa s rôznymi materiálmi - papier, plastelína, piesok,
- triedenie, priraďovanie a porovnávanie predmetov podľa farby, veľkosti a tvaru čiastočne s pomocou alebo samostatne,
- manipulovanie s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, prekladanie, vkladanie, vyberanie,
- montážne a demontážne práce – skladanie, ukladanie a odkladanie pomôcok,
- manipulácia s predmetmi – dvíhanie, prekladanie, vkladanie, prenášanie, ukladanie....

B VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S VIACNÁSOBNÝM V KOMBINÁCIÍ S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

1 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je rozvíjať kľúčové spôsobilosti na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná.

Viacnásobné postihnutie netvorí jednoduchý súčet dominujúceho a pridruženého postihnutia, ale ide o kvalitatívne odlišnú špecifickú jednotku. Z uvedeného vyplýva, že žiaci s viacnásobným postihnutím (ďalej len VNP) v kombinácii s mentálnym postihnutím si v procese výchovy a vzdelávania, ale aj v ostatných oblastiach podpory vyžadujú individuálny prístup, pretože u nich nie je možné uplatniť metódy a formy práce určené len pre jeden druh postihnutia. Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Títo žiaci preto postupujú podľa vzdelávacích programov pre žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie. Špecifické vyučovacie predmety vyplývajúce s ďalšieho postihnutia zaraďujeme v rámci voliteľných hodín školského vzdelávacieho programu alebo v rámci individuálnych vzdelávacích programov.

Hlavné ciele výchovy a vzdelávania sú uvedené v jednotlivých vzdelávacích programoch pre žiakov s mentálnym postihnutím našej školy. Pri ich dosahovaní prihliadame na jednotlivé špecifiká vyplývajúce z ďalšieho postihnutia alebo narušenia.

Kľúčové spôsobilosti žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím rozvíjame aj prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- viesť žiakov k využívaniu takých spôsobov komunikácie, ktoré zodpovedajú ich možnostiam a schopnostiam, napr. prostredníctvom systému alternatívnej a augmentatívnej komunikácie,
- viesť žiakov k tomu, aby poznali svoje reálne možnosti a dokázali ich uplatniť pri rozhodovaní a vlastnej životnej a profesijnej orientácii,
- vybudovať pracovné návyky na takej úrovni, aby mohli viesť plnohodnotný život, prípadne sa podieľať na jednoduchých pracovných činnostiach,
- rozvíjať pohyblivosť žiakov a snažiť sa o dosiahnutie čo najvyššej možnej miery ich samostatnosti a orientácie vo vzťahoch s okolím,

- rozvíjať u žiakov schopnosť spolupracovať s blízkymi osobami a vykonávať jednoduché úkony,
- pripravovať žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné osobnosti.

2 STUPEŇ VZDELANIA

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa príslušnej legislatívy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Žiak je pripravený na ďalšie vzdelávanie a prípravu na povolanie v praktickej škole alebo v odbornom učilišti v oblasti komunikácie, sociálnych a manuálnych zručností.

3 DĹŽKA ŠTÚDIA, PODMIENKY, SPÔSOB UKONČENIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Podmienkou prijatia žiaka s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím do špeciálnej školy je psychologická a špeciálnopedagogická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniater, ORL, oftalmológ, ortopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa do školy rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia centra špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

V zmysle platnej legislatívy plnenie povinnej školskej dochádzky sa žiakovi skončilo, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku.

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku.

4 PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím má osvojené kľúčové kompetencie vyplývajúce zo školského vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

5 VZDELÁVACIE OBLASTI

Obsah primárneho vzdelávania žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií príslušných vzdelávacích programov pre žiakov s ľahkým, stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

Pre žiakov s VNP v kombinácii s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia máme vo vzdelávacej oblasti **Jazyk a komunikácia** zaradený vo všetkých ročníkoch predmet Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a vo vzdelávacej oblasti **Zdravie a pohyb** predmet Zdravotná telesná výchova.

**VYUČOVACIE PREDMEY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV
S VNP V KOMBINÁCII S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA**

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
	ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

Pre žiakov s VNP v kombinácii so stredným stupňom mentálneho postihnutia máme vo vzdelávacej oblasti **Človek a svet práce** zaradený predmet Rozvíjanie manuálnych zručností a vo vzdelávacej oblasti **Zdravie a pohyb** predmet Zdravotná telesná výchova.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S VNP V KOMBINÁCII SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
	ROZVÍJANIE MANUÁLNYCH ZRUČNOSTÍ
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
	ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

Pre žiakov s VNP v kombinácii s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia máme vo vzdelávacej oblasti **Človek a svet práce** zaradený predmet Rozvíjanie manuálnych zručností.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S VNP V KOMBINÁCII S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI

	ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNÉ UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
	ROZVÁJANIE MANUÁLNYCH ZRUČNOSTÍ
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

6 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Pre žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným postihnutím.

7 UČEBNÉ PLÁNY

Žiaci s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím postupujú podľa rámcových učebných plánov pre žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským. Špecifické vyučovacie predmety vyplývajúce z ďalšieho pridruženého postihnutia sa vyučujú v rámci voliteľných hodín školských vzdelávacích programov alebo v rámci individuálneho vzdelávacieho programu.

7.1 Rámcový učebný plán pre žiakov s VNP v kombinácii s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Štátny vzdelávací program/školský vzdelávací program

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník										
		PRIPRAVNY	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6	6	5	5	5	58
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7	2	2	2	2	2	2	2	2	2	25
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
	Informatika						1	1	1	1	1	5
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
	Fyzika								1	1	1	3
	Chémia										1	1
	Biológia								1	1	1	3
Človek a spoločnosť	Vlastiveda					2	2	3				7
	Dejepis								1	1	1	3
	Geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1	5
Človek a svet	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
	Zdravotná telesná výchova	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	19
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

7.2 Rámcový učebný plán pre žiakov VNP v kombinácii so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Štátny vzdelávací program/školský vzdelávací program

Vzdelávacia Oblasť	Vyučovací predmet	Ročník											
		PRIPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Σ
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra		2+1	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+2	3+2	3+2	3+2	28+14
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1					8+7
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
	Informatika								1	1	1	1	4
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1	1	6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	48
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	Zdravotná telesná výchova	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
Spolu		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

8 ŠPECIFIKÁ VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV S VIACNÁSOBNÝM POSTIHNUTÍM V KOMBINÁCII S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM

V zmysle platnej legislatívy máme pre žiakov s ťažkým VNP v kombinácii so stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia zriadenú samostatnú triedu. Ostatní žiaci s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím sú vzdelávaní v triedach špeciálnej základnej školy a postupujú podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý je vytváraný s prihliadnutím k ich súčasnému stavu, na základe výsledkov psychologickkej, špeciálnopedagogickkej a inej odbornej diagnostiky a podľa ich individuálnych schopností.

Individuálny vzdelávací program žiaka obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- modifikáciu obsahu vzdelávania,
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Štruktúra individuálneho vzdelávacieho programu:

I. Základné údaje o žiakovi

II. Diagnostika

- ✓ Závbery a odporúčania aktuálnych odborných vyšetrení
- ✓ Pedagogická diagnostika žiaka (vplyv dg. na výchovno-vzdelávací proces)
- ✓ Prognóza

III. Edukačný model

- ✓ Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie
- ✓ Kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky
- ✓ Personálne zabezpečenie
- ✓ Organizačná forma edukácie
- ✓ Metódy edukácie
- ✓ Spôsob hodnotenia
- ✓ Rámcový učebný plán
- ✓ Rozvrh hodín

IV. Obsah vzdelávania

- ✓ Rozpracovanie vlastného obsahu vzdelávania na týždne (tabuľková forma): predmet, ročník, z ktorého učivo vychádza, počet hodín za týždeň, edukačná téma, pomôcky.

Pre úspešné vzdelávania žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím zabezpečujeme tieto podmienky:

- uplatňovanie zdravotného hľadiska a rešpektovanie individuálnych potrieb žiakov,
- využívanie pri vzdelávaní všetkých podporných opatrení a alternatívnych spôsobov výuky (alternatívne spôsoby čítania, písania, komunikácie, využívanie IKT technológií – tablety iPad, špeciálne softvéry atď),
- uplatňovanie princípu diferenciacie a individualizácie vzdelávacieho procesu pri organizácii činností, pri stanovení obsahu, foriem a metód výuky,
- zohľadňovanie druhu, stupňa a miery postihnutia pri hodnotení výsledkov vzdelávania,
- spolupráca so zákonnými zástupcami žiakov, školským poradenským zariadením a odborníkmi z iných rezortov pri tvorbe individuálnych vzdelávacích programov.

V spolupráci so zamestnancami ČŠPP sa žiaci podľa potreby zúčastňujú pravidelných psychologických, špeciálnopedagogických, logopedických, liečebno-pedagogických a rehabilitačných intervencií.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím postupujeme individuálne podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci s rodičmi (resp. zákonnými zástupcami).

Počet žiakov v triede je daný v zmysle platnej legislatívy:

- najnižší počet žiakov s VNP v triede sú 4 žiaci,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa v kombinácii s iným postihnutím v prípravnom až piatom ročníku v triede je 6, v šiestom až desiatom ročníku 8 žiakov,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím stredného a ťažkého alebo hlbokého stupňa v prípravnom až piatom ročníku je 5, v šiestom až desiatom ročníku 6 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

9 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Efektívna realizácia školského vzdelávacieho programu si vyžaduje kvalitné personálne obsadenie školy, pričom je potrebné dodržať požiadavky platnej legislatívy.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie /najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérnej pozície/,
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci ČŠPP spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie. Žiakom s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím poskytujú psychologické, špeciálnopedagogické, logopedické a a liečebno-pedagogické intervencie.

Školský logopéd

- logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Školský psychológ

- vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickkej diagnostiky /okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka/, na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva.

Liečebný pedagóg

- vykonáva odbornú činnosť v rámci terapeuticko-výchovnej pomoci žiakom, ktorí majú poruchy vývinu alebo správania pre svoje zdravotné znevýhodnenie, žiakom ktorých psychický, emocionálny alebo sociálny vývin je ohrozený. Poskytuje terapeuticko-výchovnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom detí a žiakov, pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, vrátane odborných činností spojených s reedukáciou porúch správania.

Fyzioterapeut

- poskytuje individuálnu rehabilitačnú pomoc žiakovi pri prekonávaní bariér daného postihnutia a pri sebaobsluže. V oblasti edukácie svojimi špecifickými prostriedkami vykonáva liečebnú rehabilitáciu. Podporuje zdravie, zdravý životný štýl, pohybovú životosprávu a kvalitu života mentálne postihnutých žiakov. Poskytuje rehabilitačnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom žiakov.

V spolupráci s ďalšími odborníkmi je žiakom s viacnásobným postihnutím sprostredkované množstvo podporných terapeutických metód, prvky činnostnej terapie, aromaterapie, biblioterapie, arteterapie, ergoterapie, pravidelné canisterapeutické a muzikoterapeutické stretnutia.

10 MATERIÁLNO–TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Okrem materiálno-technického a priestorového vybavenia školy uvedeného v školskom vzdelávacom programe pre jednotlivé stupne postihnutia zabezpečujeme pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím kompenzačné, špeciálne učebné pomôcky a pomôcky pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu (AAK). V spolupráci s ČŠPP a neziskovou organizáciou Motýlik, n.o., ktorá úzko spolupracuje s našou školou realizujeme projekty na skvalitnenie a zefektívnenie výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s viacnásobným postihnutím.

V budove školy na ul. Kuzmányho je vybudovaná multisenzorická miestnosť Snoezelen, ktorá slúži na rozvoj osobnosti detí s mentálnym a viacnásobným postihnutím, sprostredkúva stimuláciu zmyslov bez nutnosti intelektuálneho chápania. Snoezelen pomáha

redukovať stres a stereotypné správanie, znižuje agresívne správanie a formy sebapoškodzovania u žiakov.

V pivničných priestoroch sa nachádza fitness centrum na relaxáciu a výučbu zdravotnej telesnej výchovy.

V exteriéry školy je vybudovaná oddychová zóna, ktorú tvorí rovná, väčšinou trávnatá plocha, na ktorej sa nachádza multifunkčné ihrisko, preliezky, hojdačky.

11 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Platia všetky ustanovenia uvedené v príslušných školských vzdelávacích programoch pre žiakov s ľahkým, stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

Pri vzdelávaní žiakov s VNP v kombinácii s mentálnym postihnutím vytvárame optimálnu štruktúru práce a odpočinku žiakov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov. Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme s týmito odchýlkami:

- a) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- b) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- c) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby

12 VYUČOVACÍ JAZYK

Vzdelávanie žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím prebieha v štátnom jazyku Slovenskej republiky – vyučovací jazyk slovenský.

13 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- j) a, hodnotenie a klasifikácia žiakov,
- k) b, hodnotenie zamestnancov školy,
- l) c, hodnotenie školy.

a) Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu. Pri hodnotení žiaka postupujeme podľa Metodického

pokynu č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania a správania žiakov je zrozumiteľné, vecné pedagogicky a odborne zdôvodnené. Pri hodnotení rešpektujeme osobnosť každého žiaka, jeho individuality a schopnosti. Súčasťou hodnotenia žiaka je i jeho sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov práce svojich spolužiakov.

b) Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov školy prebieha na základe vopred stanovených kritérií, ktorých súčasťou sú:

- pozorovania, rozhovor,
- hospitácie na vyučovacích hodinách,
- časová náročnosť resp. obtiažnosť vyučovacieho predmetu,
- ďalšie vzdelávanie,
- používanie a tvorba učebných pomôcok,
- aplikovanie moderných vyučovacích metód,
- vytváranie bezstresového prostredia pre žiakov,
- hľadanie a prispôsobovanie čo najvhodnejších a najúčinnějších metód v rámci vyučovania s cieľom dosiahnuť čo najlepšie výchovno-vzdelávacie výsledky,
- osobná zainteresovanosť na chode školy nad rozsah jeho pracovného času (organizovanie a zapájanie sa do projektovej činnosti, pružné reagovanie na výzvy zadané MŠVVaŠ SR.),
- zapájanie sa do kultúrnych podujatí a prezentácii dobrého mena školy.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov upravuje § 52 zákona 317/2009 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

c) hodnotenie školy

Na vytvorenie optimálneho modelu edukačného procesu, ktorý by v plnej miere rešpektoval princípy výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov školy, ich možnosti, schopnosti a zlúčil ich s požiadavkami kompetenčného profilu žiaka vzdelávaného na špeciálnej základnej škole je nutné hodnotenie školy zamerať na pravidelné monitorovanie:

- podmienok na vzdelanie,
- priebehu vzdelávania,
- riadenia školy.

Kritériom hodnotenia pre nás bude úroveň spokojnosti detí, žiakov, rodičov i samotných zamestnancov školy, kvalita výsledkov a naplnenie princípov školy.

14 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Podľa § 153 zákona č. 341/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehľbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť riaditeľky školy za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania je sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržať, obnoviť, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca potrebné na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti so zreteľom aplikovania moderných metód, foriem a prostriedkov do svojej práce podľa príslušného pracovného zaradenia. Riaditeľka školy vyžaduje od pedagogických zamestnancov školy a odborných zamestnancov poradenského zariadenia, aby boli schopní inovovať obsah a metódy výučby. Skvalitňovať výstupy edukačného procesu a terapeutických intervencií a tak boli pripravení reagovať na potreby detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením. Kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov je podrobne rozpracované v ročnom pláne kontinuálneho vzdelávania, ktorý je súčasťou plánu práce školy.

